

Prijzen in de kinderopvang

2023

Een brochure voor ouders en oudercommissies

Colofon

Dit is een uitgave van de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang, BOinK, 2022.

Auteur

Marjolein Lantinga

Met medewerking van

Floor de Jong
 Carolien Halfhuid
 Bernadette ter Steege
 Annemieke van Wijk

Vormgeving

Yvonne van Gelderen Design

Copyright © BOinK, september 2022
 Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van BOinK worden overgenomen.

INLEIDING	4
Leeswijzer: wat kunt u verwachten in ieder hoofdstuk?	5
HOOFDSTUK 1 PRIJZEN IN DE KINDEROPVANG	6
1.1 DE WET KINDEROPVANG	8
1.2 HET CONTRACT EN DE ALGEMENE VOORWAARDEN	9
1.3 HOE BEPAALT DE HOUDER DE UREN IN HET CONTRACT?	12
1.4 KINDEROPVANGTOESLAG EN HET MAXIMUM TE VERGOEDEN UURTARIEF	18
1.5 MANIER VAN BETALEN	20
HOOFDSTUK 2 DE OPBOUW VAN DE UURPRIJS	22
2.1 DAGOPVANG, BUITENSCHOOLSE OPVANG EN PEUTEROPVANG	23
2.2 GASTOUDEROPVANG	31
HOOFDSTUK 3 HET ADVIESRECHT VAN DE (CENTRALE) OUDERCOMMISSIE	36
3.1 HOE WERKT HET ADVIESRECHT OP PRIJSWIJZIGINGEN?	36
3.2 ADVIES VIA CENTRALE OUDERCOMMISSIE	43
3.3 WAT ALS HET ADVIESTRAJECT NIET NAAR WENS VERLOOPT?	43
3.4 VISIE OP MEDEZEGGENSCHAP EN HET PRIJSADVIES	47
HOOFDSTUK 4 DE PRIJSWIJZIGING VAN KINDEROPVANG IN 2023	50
4.1 PROGNOSE KOSTENONTWIKKELING IN DE KINDEROPVANG	51
4.2 PERSONEELSTEKORT – SLUITING GROEPEN, INZET ZZP-ERS EN WERVINGSKOSTEN	54
4.3 HOGERE (VERZUIM)KOSTEN DOOR CORONAVIRUS EN WERKDruk	56
4.4 STIJGING LOONKOSTEN	60
4.5 INVLOED VAN MAXIMUMUURTARIEF OP DE PRIJSSTIJGING	63
4.6 INFLATIE EN HOGERE ENERGIEKOSTEN	64
4.7 EISEN AAN VEILIGHEID, BRANDVEILIGHEID EN ARBOwETGEVING	66
4.8 AANBOD VAN EXTRA KWALITEIT EN UITBREIDING VAN DIENSTEN	67

Inleiding

Veel ouders hebben ieder jaar opnieuw vragen over de prijswijziging van hun kinderopvanglocatie. Vooral wanneer de houder¹ een flinke prijsverhoging heeft aangekondigd, vragen ouders zich af of dit 'zomaar mag'. Ook vragen ouders zich af wat de redenen zijn van de prijswijziging en of er ook iemand is die hierbij kan meekijken of over kan adviseren.

Voor al deze ouders geeft BOinK in deze brochure informatie over de [Wet kinderopvang](#) en de regels over contracten en uurprijzen. Ook geven we meer inzicht in de manier waarop prijzen in de kinderopvang zijn opgebouwd. En informatie over de redenen die worden genoemd om een prijsverhoging in te voeren. En ja, er is zeker iemand die adviseert over de prijswijziging; de oudercommissie van de kinderopvanglocatie. We vertellen in deze brochure daarom ook meer over het wettelijk adviesrecht dat de oudercommissie heeft op prijswijzigingen.

Want veel oudercommissies hebben ieder jaar opnieuw vragen over de voorgestelde prijswijziging van hun kinderopvanglocatie. Hun adviesrecht op prijswijzigingen blijkt ieder jaar weer ingewikkeld. Hoe kun je als oudercommissie de prijswijziging die de houder voorstelt goed beoordelen? Ook als commissieleden zelf weinig financiële kennis hebben? Welke informatie en cijfers mag een oudercommissie verwachten van de organisatie? Is er eigenlijk nog onderhandelingsruimte, of is het adviestraject vooral 'voor de vorm'? En hoe voer je als oudercommissie een goed gesprek met de houder over de uurprijs van je kinderopvanglocatie?

Voor alle oudercommissieleden hopen we met deze brochure dan ook een hulpmiddel te bieden voor het complete adviestraject

rondom de jaarlijkse prijswijziging. Van het ontvangen van de juiste informatie van de houder, en het geven van een positief, negatief of geen advies, tot aan het geven van informatie aan alle andere ouders.

Tip voor oudercommissies: Online themabijeenkomsten 'De OC en het prijsadvies'

Na groot succes in 2021 organiseert BOinK dit jaar wederom samen met het [Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang](#) twee [informatieavonden voor oudercommissies](#) over het geven van advies op de prijswijziging. Centraal staat de vraag: "Hoe beoordelen we de adviesaanvraag en hoe kunnen we hier een goed advies over uitbrengen?"

Beide bijeenkomsten zijn online van 19:30 – 21:30 uur op:

[Donderdag 22 september 2022](#)

(vol, inschrijven voor reservelijst mogelijk)

[Donderdag 13 oktober 2022](#)

(vol, inschrijven voor reservelijst mogelijk)

¹ In deze brochure bedoelen we met het woord 'houder': de kinderopvangorganisatie. Dit kan de ondernemer zijn, de eigenaar, de directie, het bestuur, de locatiecoördinator; of wel de persoon met wie de oudercommissie in gesprek is vanuit de kinderopvangorganisatie (over het prijsadvies). Voor het leesgemak spreken we over 'hij' als we verwijzen naar de houder, maar ieder geslacht is uiteraard mogelijk.

LEESWIJZER: WAT KUNT U VERWACHTEN IN IEDER HOOFDSTUK?

Hoofdstuk 1 is nuttig voor alle ouders die gebruik maken van kinderopvang. We geven informatie over wat er in de Wet kinderopvang staat over prijzen en prijswijzigingen in de kinderopvang. We gaan uitgebreid in op wat er in het contract en de Algemene Voorwaarden zou moeten staan over de uurprijs en het wijzigen daarvan.

In dit hoofdstuk beschrijven we ook hoe de houder het aantal uren berekent dat in het contract wordt opgenomen. Dit verschilt namelijk per opvangsoort; dagopvang, buitenschoolse opvang (bso) of gastouderopvang. Tot slot vertellen we het een en ander over de kinderopvangtoeslag, het maximum te vergoeden uurtarief en de manier van betalen.

In **hoofdstuk 2** geven we uitleg over de opbouw van de uurprijs. Hoe bepaalt een kinderopvangorganisatie of locatie haar uurprijs? En hoe werkt dat in de gastouderopvang? We geven informatie over alle verschillende kosten die een organisatie heeft. Dit is interessant voor ouders die meer inzicht willen krijgen in waar de uurprijs van hun opvanglocatie op gebaseerd is. Voor oudercommissies is deze informatie essentieel om een goed advies over de prijswijziging te geven.

Hoofdstuk 3 staat helemaal in het teken van het adviesrecht van de oudercommissie op prijswijzigingen. Welke informatie mag een oudercommissie van de houder verwachten? Welke afspraken zouden beide partijen met elkaar moeten maken? En wat kun je doen als het adviestraject niet naar wens verloopt?

Tot slot gaan we in **hoofdstuk 4** in op ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de prijswijziging voor komend jaar.

Denk bijvoorbeeld aan de salarisafspraken uit de cao Kinderopvang. We beschrijven verschillende redenen die ouders kunnen noemen als onderbouwing voor hun prijsverhoging. Daarnaast geven we onze mening en aandachtspunten over waar je als oudercommissie op moet letten.

Tip voor houders:

Webinar 'Op weg naar een uurprijs voor 2023'

Het Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang organiseert op **woensdag 14 september en donderdag 27 september van 10:00 – 12:30 uur** hun webinar '[Op weg naar een uurprijs voor 2023](#)'.

Het webinar is bedoeld voor ondernemers van kleinere kinderopvangorganisaties die het tarief op een professionelere manier willen vaststellen en onderbouwen. Aan bod komen de vele aspecten die bepalend zijn voor het vaststellen van de juiste uurprijs. Ook wordt er ingegaan op economische en strategische afwegingen die hierbij komen kijken.

Hulp nodig bij de begroting?

Houders die willen weten hoe ze een goede begroting moeten maken, kunnen een begrotingsmodel aanvragen. Lees ook: [Stel in 5 stappen je eigen begroting samen!](#) Het model wordt aangeboden in combinatie met een handleiding en een webinar.

Hoofdstuk 1

Prijzen in de kinderopvang

1.1 DE WET KINDEROPVANG

De Wet kinderopvang is sinds 2005 in werking. Houders in de kinderopvang bieden hun opvang aan in een vrije markt. Een houder bepaalt daarom ook zelf zijn uurprijs. Hij houdt hierbij rekening met de kwaliteitseisen die de wet- en regelgeving stellen. Eisen zoals de [beroepskracht-kindratio](#), de maximale groepsgrootte en de opleiding van de pedagogisch medewerkers. Goede kinderopvang kent een prijs.

Oudercommissies hebben een wettelijk adviesrecht op prijswijzigingen. Wij adviseren individuele ouders om altijd bij de (centrale) oudercommissie te informeren of de oudercommissie gebruik heeft gemaakt van het adviesrecht op prijswijzigingen. En zo ja, welk resultaat dit heeft opgeleverd.

Meer informatie over het adviesrecht op prijswijzigingen vindt u in hoofdstuk 3. Uitgebreide informatie over de werkwijze van de oudercommissie en haar [adviesrechten](#) is te vinden op onze website. Ook vindt u daar meer [informatie over de Wet kinderopvang](#).

1.2 HET CONTRACT EN DE ALGEMENE VOORWAARDEN

Staat de uurprijs in mijn contract vermeld?

Dat verschilt. De meeste kinderopvangorganisaties werken met een contract voor bepaalde tijd. In de dagopvang is dit tot aan de 4e verjaardag van het kind. Contracten in de bso lopen vaak tot aan de verwachte startdatum op de middelbare school. In een contract worden de gemaakte afspraken tussen u en de organisatie vastgelegd. Om kinderopvangtoeslag aan te kunnen vragen heeft u een contract nodig. Dat contract bestaat uit meerdere onderdelen:

- de (plaatsings)overeenkomst
- de algemene voorwaarden
- het beschreven aanbod (bijvoorbeeld in de vorm van een informatieboekje)

De prijs die door de kinderopvangorganisatie wordt gevraagd, staat beschreven in de (plaatsings)overeenkomst. Overige zaken die in een goede overeenkomst horen te staan, leest u in onze brochure '[Contracten in de kinderopvang](#)' en op [onze website](#).

Met de ondertekening van het contract gaat de ouder dus akkoord met het beschreven aanbod op één of meer locaties, de algemene voorwaarden, de geboden kwaliteit en de prijs die wordt gevraagd door de kinderopvangorganisatie. Voor een prijswijziging is er bij contracten met een langere looptijd dan een jaar géén nieuw contract met ondertekening van ouder(s) nodig. Ouders ontvangen enkel een brief van de organisatie met de nieuwe uurprijs ter kennisgeving. Dit moet minstens één maand plus een week voordat de prijswijziging ingaat, zodat ouders nog de mogelijkheid hebben om het contract op te zeggen voordat de nieuwe uurprijs ingaat. Iedere andere contractwijziging moet wel aan de ouder ter goedkeuring en ondertekening worden

voorgelegd. Bijvoorbeeld wanneer de openingstijden veranderen of wanneer de opvang op een andere locatie gaat plaatsvinden.

Sommige organisaties werken nog met jaarcontracten. Ouders ontvangen dan iedere jaar een geheel nieuw contract dat zij moeten ondertekenen. De nieuwe uurprijs is onderdeel van het nieuwe contract. Mogelijk veranderen er meer zaken in het contract. Wij adviseren ouders met een jaarcontract daarom ook om de voorwaarden bij het nieuwe contract goed te bekijken. De uurprijs mag maar één of twee keer per jaar gewijzigd worden. Dit moet in de voorwaarden beschreven staan.

Wat staat er in de algemene voorwaarden over het wijzigen van de uurprijs?

Is uw kinderopvangorganisatie aangesloten bij de Brancheorganisatie Kinderopvang (BK) of bij de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK)? Dan zijn zij verplicht om te werken met de algemene voorwaarden² (AV) voor dagopvang en bso zoals de BK en BMK die opgesteld hebben voor hun leden³. In deze algemene voorwaarden kinderopvang zijn regels opgenomen die altijd gelden op de contracten die aangesloten houders aangaan met ouders. Het zijn de algemene voorwaarden die een houder de mogelijkheid bieden om eenzijdig de uurprijs te verhogen. Dit betekent dat er voor een prijswijziging geen nieuw contract nodig is waar ouders voor moeten tekenen.

Voor gastouderbureaus die bij de BK of BMK aangesloten zijn, gelden de algemene voorwaarden voor gastouderopvang. Dit geldt zowel voor losstaande gastouderbureaus als voor gastouderbureaus die onderdeel zijn van een grotere kinderopvangorganisatie. Daarnaast kan er gewerkt worden met modelovereenkomsten voor:

- a) de opdracht tussen gastouder en vraagouder(s) en
- b) de bemiddeling tussen gastouderbureau en vraagouder(s) en
- c) de bemiddeling tussen het gastouderbureau en de gastouder.

Ook voor het verhogen van de bemiddelings- en begeleidingskosten vanuit het gastouderbureau is geen nieuw contract nodig. Iedere andere wijziging in het contract tussen gastouderbureau en vraagouder moet wel door de vraagouder goedgekeurd worden en ondertekend. Voor het aanpassen van de uurprijs van de te bieden gastouderopvang zelf is wél een nieuwe overeenkomst nodig tussen gastouder en vraagouder. De vraagouder moet hier ook toestemming voor geven en ondertekenen.

Zowel in de algemene voorwaarden voor dagopvang en bso, als die voor de gastouderopvang staat beschreven dat de houder op tijd ouders moet informeren over prijswijzigingen. De prijswijziging mag niet eerder ingaan dan één kalendermaand, vermeerderd met één week na de aankondiging. Hierdoor hebben ouders de mogelijkheid om het contract nog op te zeggen voordat de nieuwe uurprijs ingaat. Want de opzegtermijn is volgens de wet maximaal één maand. Alle ouders ontvangen ieder jaar een brief van de kinderopvangorganisatie met de nieuwe uurprijs.

Als een kinderopvangorganisatie of gastouderbureau niet is aangesloten bij één van de brancheverenigingen, kunnen ouders de voorwaarden voor een prijswijziging terugvinden in hun contract en de daarbij behorende algemene voorwaarden. Ook voor deze contracten geldt de opzegtermijn van maximaal één maand.

² De algemene voorwaarden heeft u moeten ontvangen bij het ondertekenen van het contract. Ze staan vaak ook op de website van de opvangorganisatie. Ook op de website van de [Brancheorganisatie Kinderopvang](#) en de [Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang](#) kunt u de algemene voorwaarden vinden.

³ In 2022 werkt BOinK samen met de Consumentenbond, BK, BMK en SWN aan het opstellen van tweezijdige algemene voorwaarden Kinderopvang.

1.3 HOE BEPAALT DE HOUDER DE UREN IN HET CONTRACT?

Het aantal uur dat de opvang in rekening brengt, is vastgelegd in het contract of in de algemene voorwaarden. De afspraken hierover kunnen per opvangsoort/-organisatie verschillen. De opvanglocatie moet wel open zijn tijdens de uren die u betaalt. De feestdagen vormen hierop een uitzondering, net als een enkele studiedag, die mogen ook in rekening gebracht worden. Dus als een normale contractdag op een feestdag valt en de opvanglocatie is gesloten, dan moeten ouders deze dag wel betalen. Voor deze dag(en) hebben ouders ook gewoon recht op kinderopvangtoeslag. Dit geldt voor dagopvang, bso en gastouderopvang. De logica daarachter is dat in de [cao Kinderopvang](#) is opgenomen dat werknemers vrij kunnen zijn op officiële feestdagen en doorbetaald worden door de houder. Belangrijk is vooral dat het voor ouders duidelijk is welke dagen zij moeten betalen.

Tussen de dagopvang, de buitenschoolse opvang en de gastouderopvang zijn er ook enkele verschillen in de manier waarop de houder bepaalt hoeveel uren in het contract worden opgenomen. Hieronder leggen we per opvangsoort uit hoe het precies in elkaar zit.

Berekening uren in de dagopvang

In de dagopvang betalen ouders voor de aangeboden uren die in het contract staan. Meestal rekent een houder hiervoor de openingstijden van het kindercentrum. Staat bijvoorbeeld in het contract dat het kind van 7.30 tot 18.00 uur kan worden gebracht, dan betalen ouders per dag dus 10,5 uur x de uurtarief. Dit is meestal ook het geval als het kind in de praktijk alleen van 10.00 tot 17.00 uur aanwezig is. Ook wanneer een kind een dag ziek is, moeten ouders deze dag doorbetalen.

De perioden dat ouders met vakantie zijn en het kinderdagverblijf wel is geopend, worden meestal ook in rekening gebracht. Dit geldt ook voor (nationale) feestdagen en studiedagen waarop het kinderdagverblijf meestal gesloten is. Het kan zijn dat de houder de mogelijkheid biedt om niet afgenomen uren op een ander moment in te zetten, ruiluren of ruildagen genoemd. Bijvoorbeeld in een week waarin ouders extra opvang nodig hebben. Die mogelijkheid moet goed in het contract of algemene voorwaarden beschreven staan. Ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag kunnen over deze uren wel gewoon toeslag aanvragen. Dit geldt ook voor de dagen dat een kind ziek is, maar de opvang wel is doorbetaald zoals afgesproken in het contract. Overige uren waarop een kindercentrum gesloten is en opvang niet geboden wordt, mogen niet in rekening gebracht worden. Deze uren komen ook niet in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Dit geldt bijvoorbeeld voor de periode tussen Kerst en oud en nieuw, als de kinderopvang dan gesloten is.

Veel kinderopvangorganisaties bieden verschillende pakketten aan. Voor de dagopvang geldt dat naast de contracten van 52 weken ook contracten van bijvoorbeeld 48 weken kunnen worden afgesloten. Ouders betalen dan voor 4 weken in het jaar geen opvangkosten. Deze contractvormen brengen over het algemeen een hoger uurtarief met zich mee. Vaak ook ruim boven het maximum uurtarief van de kinderopvangtoeslag, wat dus voor eigen rekening komt. Of ouders met een 48 weken pakket uiteindelijk dus goedkoper uit zijn, is nog maar de vraag. Dit hangt af van de uurtarieven voor de verschillende pakketten en het percentage kinderopvangtoeslag waar ouders recht op hebben.

Berekening uren in de buitenschoolse opvang

De berekening van de uurprijs in de bso is voor ouders niet altijd duidelijk. Er is geen model en elke organisatie heeft zijn eigen systeem. Dit heeft o.a. te maken met de verschillen in het aantal uren dat de bso open is tijdens schoolweken en vakantieweken. En met verschillen tussen de korte en lange middagen tijdens schoolweken. Voor de bso kunnen ouders vaak kiezen om een contract af te sluiten voor enkel de schoolweken (40 weken) of voor een heel jaar (52 weken). Soms bieden houders nog een tussenvariant aan voor 40 schoolweken + 6 vakantieweken.

BOinK wil uiteraard duidelijkheid en openheid over de berekening van de uurprijs in de bso. Wij horen regelmatig over onduidelijke of twijfelachtige constructies. Wij adviseren ouders dan ook om goed in beeld te krijgen hoe de kosten voor de kinderopvang worden berekend. Ook om te kunnen bepalen voor welke uren kinderopvangtoeslag aangevraagd kan worden.

Schoolweken

Wanneer op de betreffende bso locatie waar uw kinderen naar toe gaan ook kinderen van andere scholen worden opgevangen, dan geldt de sluitingstijd van de vroegst sluitende school als openingstijd van de bso. Vanaf dat moment mogen kosten worden doorberekend aan alle ouders, ook als de school van hun kinderen pas later sluit. Het kan dus voorkomen dat een bso uren rekent terwijl uw kind dan nog op school zit. Dit is toegestaan. Let er wel op dat er geen voorbereidingstijd in rekening wordt gebracht, voorafgaand aan de openingstijden. Hiervoor hebben ouders namelijk geen recht op toeslag. Wanneer de organisatie toch voorbereidingstijd rekent, dan moet dit duidelijk in het contract vermeld staan. Ook op de factuur moet het duidelijk en apart vermeld zijn. Ouders kunnen er zo voor zorgen dat zij voor deze uren geen toeslag aanvragen.

Voorbeeld contracturen in schoolweken op de bso

Stel: een bso locatie werkt samen met onderstaande 4 basisscholen in de wijk. De bso brengt bij alle ouders de uren in rekening vanaf het moment dat er kinderen van de vroegst sluitende school worden opgevangen. De bso sluit alle dagen om 18:00 uur.

Openingstijden scholen

	Ma, di, do, vrij	Woe
School A	8:30 – 14:45	8:30 – 12:15
School B	8:30 – 14:00	8:30 – 14:00
School C	8:30 – 14:30	8:30 – 12:00
School D	8:30 – 15:00	8:30 – 12:15

Uw kind gaat naar school C. Op maandag en woensdag gaat het naar de bso. Welke uren moet u betalen?

Op maandag betaalt u van 14:00 – 18:00 uur. Ook al is uw kind pas om 14:30 uur uit. Op woensdag betaalt u van 12:00 – 18:00 uur. Dit sluit precies aan bij de schooltijd van uw kind.

Let er ook op dat u in uw contract alleen tekent voor die uren waarop daadwerkelijk kinderopvang afgenomen kan worden op uw contractdagen. Zo mogen bso's geen korte en lange opvangdagen 'middelen'. Ouders betalen dan een gemiddelde van het totaal aantal uren dat de bso in de gehele week open is. Dit is niet toegestaan. Ouders hebben namelijk pas recht op kinderopvangtoeslag vanaf het moment dat kinderen van de vroegst sluitende school worden opgevangen op de locatie en opvangdagen die vermeld staan op het contract.

Vakantiedagen

Op vakantiedagen wordt er een hele dag opvang geboden.

Bij elkaar opgeteld bestaat de uurprijs voor gastouderopvang dus meestal uit twee delen:

- A) de kosten voor de opvang door de gastouder
- B) de kosten voor de dienstverlening van het gastouderbureau

Gastouders geven per maand door aan het gastouderbureau hoeveel uur zij daadwerkelijk opvang hebben geboden. We adviseren ouders om zelf ook bij te houden hoeveel uren opvang zij hebben afgenomen. Vaak zal het gastouderbureau een factuur sturen waarop het aantal opvanguren en de bemiddelingskosten apart vermeld zijn. Dit heeft ook onze voorkeur. Op die manier is voor ouders beter te zien hoe de uurprijs die zij betalen is opgebouwd. Maar soms werken gastouderbureaus ook met facturen waarin ze een all-in uurprijs rekenen. Een gastouderbureau moet er in ieder geval voor zorgen dat er maandelijkse facturen gemaakt worden. Ook is het gastouderbureau verplicht om aan alle ouders een jaaropgave te sturen. Hierin staan de werkelijk afgenomen en betaalde uren bij de gastouder over een heel jaar. Ouders hebben deze nodig om de ontvangen kinderopvangtoeslag uit te leggen aan de belastingdienst. Het is belangrijk dat ouders de jaaropgave goed bewaren.

Zowel de gastouder als het gastouderbureau moeten als goedgekeurde organisatie geregistreerd staan in het [Landelijk Register Kinderopvang](#). Alleen dan komen ouders in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. De bemiddelingskosten mogen meegeteld worden in het uurtarief dat ouders opgeven bij het aanvragen van de kinderopvangtoeslag.

Gebruikelijk is dan om de openingstijden van de bso in rekening te brengen. Net zoals in de dagopvang. Houders kiezen er meestal voor om de totale uren vakantieopvang in een heel kalenderjaar te verdelen over 12 gelijke maandbedragen. Op die manier is het factuurbedrag voor ouders iedere maand gelijk.

Berekening uren in de gastouderopvang

In de gastouderopvang is het wel gebruikelijk dat ouders alleen betalen voor de uren waarop het kind daadwerkelijk aanwezig is op de groep. Bijvoorbeeld van 7:30 tot 16:00 uur. Afspraken over de dagen waarop opvang afgenomen wordt, voor hoeveel uren en tegen welke uurprijs worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de vraagouder(s) en de gastouder. Dit kunnen ook flexibele dagen en/of uren zijn. In deze overeenkomst staan ook mogelijke andere afspraken. Denk aan bijkomende kosten voor bijvoorbeeld luiers en voeding. En het wel of niet doorbetalen bij ziekte van het kind. Zie hiervoor verder hoofdstuk 3, over de opbouw van de uurprijs.

In de Wet kinderopvang is bepaald dat een gastouder altijd bij een gastouderbureau aangesloten moet zijn. Dit bureau zorgt onder andere voor de bemiddeling tussen de ouders en de gastouder en is voor beiden contactpersoon. Ook heeft het gastouderbureau een zogenoemde kassiersfunctie. Dit betekent dat ouders de totale prijs voor de gastouderopvang aan het gastouderbureau betalen. Het bureau betaalt daarna de gastouder uit. Verder is in de Wet financieel toezicht bepaald dat het bedrag dat voor de gastouder is bestemd, binnen vijf kalenderdagen van de bankrekening van de ouder op de bankrekening van de gastouder moet staan. Dit is de taak van het gastouderbureau. De Nederlandsche Bank houdt hierop toezicht.

1.4 KINDEROPVANGTOESLAG EN HET MAXIMUM TE VERGOEDEN UURTARIEF

Wanneer ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag, krijgen zij van de overheid een bijdrage in de kosten van de kinderopvang. Op de [website van de Belastingdienst](#) staan de regels en voorwaarden waaraan ouders moeten voldoen om kinderopvangtoeslag te kunnen krijgen. De Toolkit Uitleg Kinderopvangtoeslag van BOinK is een hulpmiddel dat ouders stap voor stap helpt bij het aanvragen en wijzigen van kinderopvangtoeslag.

Kent u de Toolkit Uitleg Kinderopvangtoeslag al?

In de Toolkit Uitleg Kinderopvangtoeslag wordt in begrijpelijke taal uitgelegd hoe u de kinderopvangtoeslag kunt aanvragen of een wijziging kunt doorvoeren. Met behulp van een app, een informatiebrief en checklist wordt u stap voor stap door de site van Toeslagen geleid.

De toolkit is beschikbaar in vier talen, te weten: Nederlands, Engels, Pools en Arabisch. Aan een Oekraïense en Russische vertaling wordt op dit moment gewerkt.

Lees [hier](#) meer over de toolkit en download de app.

Ouders kunnen ook alleen toeslag aanvragen voor zogenoemde geregistreerde kinderopvang. Alle geregistreerde kinderopvanglocaties staan in het [Landelijk Register Kinderopvang](#) (LRK). Zowel locaties van kinderopvangorganisaties als locaties waar gastouderopvang geboden wordt en gastouderbureaus. In het LRK staat informatie over de kinderopvanglocaties zoals adresgegevens,

inspectierapporten en het registratienummer. Het registratienummer wordt ook wel LRK-nummer genoemd. Dit nummer hebben ouders nodig om kinderopvangtoeslag aan te vragen. Ook vindt u in het LRK een samenvatting van het inspectierapport van de toezichthouder van de GGD en of de gemeente heeft gehandhaafd bij overtredingen⁴. Zo heeft u snel informatie over de kwaliteit van uw opvangvoorziening.

Ouders betalen altijd een deel van de kosten van de opvang zelf. Dat is de verplichte eigen bijdrage die vastgelegd is in de Wet kinderopvang. Met de kinderopvangtoeslag kunnen ouders het andere deel betalen. De Belastingdienst berekent de hoogte van de kinderopvangtoeslag op basis van het uurtarief, het aantal afgenomen uren kinderopvang en het inkomen van de ouder(s). De overheid stelt jaarlijks een maximum uurtarief vast waarover de kinderopvangtoeslag wordt uitbetaald. Dit uurtarief publiceren wij ook op onze [website](#). Het gedeelte van de uurprijs boven dit maximum uurtarief komt niet in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Dit deel betalen ouders dus volledig zelf. Het komt bovenop de eigen bijdrage die ouders sowieso al hebben. Er zijn kinderopvangorganisaties die een hoger uurtarief vragen dan het maximum uurtarief. Dat brengt dus extra kosten met zich mee voor ouders. Of ouders wel of niet gebruik maken van deze 'duurdere' kinderopvang is een keuze die ouders zelf maken of een gevolg van het aanbod in een bepaalde omgeving. Het is als ouder en als oudercommissie goed om na te gaan wat je 'krijgt' voor deze hogere prijs. Zie meer over het maximum uurtarief in 2023 in het groene kader in hoofdstuk 4 op bladzijde 65.

⁴ Lees meer over [Toezicht en handhaving in de kinderopvang](#) op onze website.

1.5 MANIER VAN BETALEN

Automatische incasso?

De meeste kinderopvangorganisaties werken met automatische incasso's. Het kan zijn dat de organisatie administratiekosten in rekening brengt wanneer u niet per automatische incasso betaalt. Hieraan mogen geen hoge kosten verbonden zijn.

Kinderopvangtoeslag zelf ontvangen of laten storten bij organisatie?

BOinK wil ouders er nadrukkelijk op wijzen dat het verstandig is om de kinderopvangtoeslag op de eigen bankrekening te laten storten. Dit om risico's op terugbetalingen te vermijden. Het komt voor dat kinderopvangorganisaties ouders 'verplichten' de toeslag direct op de rekening van de opvangorganisatie te laten storten. Het is niet mogelijk om ouders hiertoe te verplichten, omdat zij zelf verantwoordelijk blijven voor de (te) ontvangen kinderopvangtoeslag. Dit geldt ook in het geval dat de kinderopvang het geld niet goed zou beheren of failliet gaat. Wanneer ouders daardoor hun recht op kinderopvangtoeslag verliezen en de ontvangen toeslag moeten terug betalen, zijn ouders daarvoor verantwoordelijk en wordt dit niet verhaald op de organisatie.

Wilt u ervoor kiezen om uw kinderopvangtoeslag wel direct op de rekening van de kinderopvangorganisatie laten storten?

Controleer dan goed of de organisatie een overeenkomst met de Belastingdienst heeft om uw toeslag te mogen ontvangen. Dit is verplicht.

Wist u dat...

... de Belastingdienst/Toeslagen zich al enige tijd inzet om de grote hoeveelheid terugvorderingen (waarbij ouders kinderopvangtoeslag moeten terugbetalen) te verminderen?

... dit het [Verbetertraject Kinderopvangtoeslag](#) wordt genoemd?

... de Belastingdienst hierbij intensief samenwerkt met het Ministerie van Sociale Zaken en partijen uit de sector kinderopvang.

... BOinK als belangenvereniging van ouders nauw bij dit project betrokken is?

... we ook intensief meegewerkt hebben aan het ontwikkelen van de [Kinderopvangtoeslag app](#) van de Belastingdienst?

... ouders in deze app makkelijk de gegevens van hun kinderopvangtoeslagaanvraag kunnen inzien en wijzigingen in hun situatie snel kunnen doorgeven?

... BOinK adviseert om deze gratis app snel te downloaden? Doen!

De opbouw van de uurprijs

Hoe bepaalt een kinderopvangorganisatie of locatie haar uurprijs? Daarvoor zijn vooral twee zaken belangrijk: de inkomsten en de uitgaven.

Goede kinderopvang in Nederland moet aan belangrijke, minimale kwaliteitseisen uit de Wet kinderopvang voldoen. Om opvang van goede kwaliteit te bieden, moet een ondernemer verschillende uitgaven doen, kosten maken. Denk bijvoorbeeld aan het betalen van personeel en huur van de locatie. Deze verschillende onderdelen worden ook wel kostenposten genoemd. Per organisatie en per locatie kunnen deze kostenposten nogal verschillen.

Ten tweede is het van belang om te weten hoeveel inkomsten de kinderopvangorganisatie binnenkrijgt, de omzet. Ook dit bedrag hangt af van verschillende zaken die per organisatie en/of locatie kunnen verschillen. Denk bijvoorbeeld aan het aantal kinderen dat wordt opgevangen.

Om als oudercommissie een wijziging in de uurprijs te kunnen beoordelen, is het dus noodzakelijk om te weten hoe de uurprijs is

opgebouwd. Hoe berekent een houder de inkomsten? Zowel over het afgelopen jaar, de jaarrekening genoemd, als de inschatting voor het komende jaar, begroting genoemd. En welke uitgaven moet een houder allemaal doen? Daarover gaat dit hoofdstuk. De prijsopbouw voor kinderopvang in een kindercentrum is anders dan voor kinderopvang bij een gastouder. Met opvang in een kindercentrum bedoelen we dagopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang. Hierover gaat de eerste paragraaf. In paragraaf 2.2 komt de prijsopbouw in de gastouderopvang aan bod.

2.1 DAGOPVANG, BUITENSCHOOLSE OPVANG EN PEUTEROPVANG

Inkomsten

De inkomsten van een kindercentrum worden bepaald door de volgende zaken:

- aantal verkochte kindplaatsen
- overige inkomsten (tussenschoolse opvang (tso), eigen bijdrage, sponsoring)
- subsidies zoals (voor-) en vroegschoolse educatie ((v)ve)

Kindplaatsen en de bezettingsgraad

Stel: een kinderopvanglocatie heeft groepen waar maximaal 12 kinderen tegelijkertijd opgevangen kunnen worden. We noemen dit het aantal 'kindplaatsen'. Een kindplaats is dus een opvangplek voor één kind gedurende vijf hele dagen per week. Er kunnen meerdere kinderen gebruik maken van één kindplaats. Als het ene kind twee dagen naar de opvang komt en een ander kind drie dagen, dan vullen zij samen 1 kindplaats volledig op.

Hoeveel kinderen er daadwerkelijk aanwezig zijn, gedeeld door dat groepsmaximum van 12, dat heet de 'bezettingsgraad'. Wanneer er altijd op alle dagen van de week 12 kinderen aanwezig zijn, dan is

de bezettingsgraad dus 100%. Maar in de praktijk komt dit maar weinig voor. Zo zijn er op de bekende woensdag en vrijdag vaak veel minder kinderen aanwezig. Dan hoeft de ondernemer natuurlijk ook minder personeel in te zetten, maar de bezettingsgraad zal nooit 100% zijn. Hoe hoger de bezettingsgraad is, hoe lager de kosten zijn per kindplaats.

Flexibele opvanguren

Er zijn houders die meer flexibiliteit en verschillende opvangmogelijkheden binnen dagopvang en buitenschoolse opvang aanbieden. Denk bijvoorbeeld aan wisselende opvangdagen in de week. Of zelfs een wisselend aantal uren. Bij flexibele opvang kan de bezettingsgraad ook lager zijn. Dit alles brengt vaak hogere kosten met zich mee. En het zorgt daarmee voor een hogere uurprijs. Over het algemeen geldt dat hoe meer flexibiliteit een opvang biedt, hoe hoger de uurprijs is voor ouders. In deze tijd van grote personeelstekorten zien we dat het aanbod aan flexibele opvang erg terugloopt. Houders die de mogelijkheid bieden om flexibele opvang af te nemen, hanteren vaak een aparte uurprijs voor deze opvangvorm.

Uitgaven

De kosten die een ondernemer in de kinderopvangsector maakt, zijn onder te verdelen in de volgende kostenposten:

- a) personeelskosten
  - loonkosten groepsgebonden uren
  - loonkosten niet-groepsgebonden uren
  - loonkosten organisatie en overhead
- b) huisvestingskosten
- c) directe organisatiekosten
- d) organisatie en overige kosten
- e) extra kosten en besparingen door beleidsbeslissingen
- f) opbouw buffers en reserveringen

a) Personeelskosten

Het grootste deel van de kostprijs van kinderopvang wordt bepaald door de personeelskosten. In 2020 bestonden de kosten van een kinderopvangorganisatie gemiddeld voor 72,4 % uit personeelskosten⁵. Personeelskosten bestaan grofweg uit de volgende vier onderdelen:

- Directe loonkosten → Salaris, vakantiegeld, vakantiedagen.
- Indirecte loonkosten → Bijvoorbeeld: ziekteverzuim, reiskosten, secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een eindejaarsuitkering, pensioenkosten.
- Premies en bijdragen → Loonbelasting, premies volksverzekeringen en werknemersverzekeringen, inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.
- Overige kosten → Bijvoorbeeld: werkkleding, personeelsuitjes. (Dit onderdeel is maar een fractie van het totaal aan personeelskosten.)

De meeste uren in de kinderopvang worden natuurlijk verzorgd door de pedagogisch medewerkers. Zij draaien hun meeste werkuren op de groep van de kinderen. We noemen dit de 'groepsgebonden uren'.

⁵ Zie [Sectorrapport, Jaarcijfers 2020](#), Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang, 2021

Maar pedagogisch medewerkers hebben ook belangrijke taken uit te voeren die niet op de groep plaatsvinden. En die wel noodzakelijk zijn voor het goed uitoefenen van hun functie en voor het behoud van hun deskundigheid. Dit worden de 'niet-groepsgebonden uren' genoemd.

Tot slot zijn er bij een kinderopvangorganisatie ook personeelsleden in dienst die niet als pedagogisch medewerker op de groep staan. In grotere organisaties zijn hier vaak aparte functies voor. Terwijl in kleine organisaties het vaak de eigenaar zelf is die deze taak op zich neemt. Of een van de pedagogisch medewerkers. Al deze personeelskosten noemen we 'loonkosten organisatie en overhead'.

Loonkosten groepsgebonden uren

Een kinderopvang van goede kwaliteit heeft goed opgeleid en deskundig personeel in dienst. In de Wet kinderopvang worden minimale eisen gesteld aan de kwaliteit van de opvang. Zo zijn er ook regels gesteld die invloed hebben op de inzet van personeel en dus op de personeelskosten. Denk bijvoorbeeld aan regels voor het opleidingsniveau van de pedagogisch medewerkers, de groeps grootte en het aantal kinderen per pedagogisch medewerker. Dit laatste noemen we de [beroepskracht-kindratio](#), ook wel bkr genoemd.

De dagelijkse openingstijden bepalen de inzet van vooral de beroepskrachten. Net als het aantal weken per jaar dat het kindercentrum open is. Hier zijn geen wettelijke eisen voor gesteld. De houder mag hier dus eigen keuzes in maken én de oudercommissie heeft daar adviesrecht op.

Alle kosten die de inzet van de pedagogisch medewerkers op de groep met zich meebrengt, vallen onder de loonkosten voor

groepsgebonden uren. Dus:

- inzet pm'ers op groepen volgens de bkr
- budget voor verlof (210 uur per fte)⁶ en verzuim (organisatie specifiek)
- inzet van boven formatieve krachten zoals stagiaires
- extra inzet pm'ers bij activiteiten of per locatie
- vervangend personeel bij ziekte of verlof

Loonkosten niet-groepsgebonden uren

Het meenemen van de niet-groepsgebonden wordt in veel begrotingen nogal eens onderschat. Hierdoor kunnen medewerkers deze taken niet goed genoeg uitvoeren, of ze moeten het in hun eigen tijd doen. Beide gevallen zijn niet wenselijk. Gelukkig is er binnen de kinderopvangsector steeds meer aandacht voor deze niet-groepsgebonden uren. Sinds 2019 zijn er ook in de cao Kinderopvang minimale eisen voor opgenomen. In de huidige [cao Kinderopvang 2021-2022](#) zijn dat per fulltime dienstverband minimaal 50 uur per jaar aan niet-groepsgebonden uren. Wat er precies onder deze uren valt, dat verschilt per locatie. Denk bijvoorbeeld aan:

- voorbereiden activiteiten
- oudergesprekken
- scholing pm'ers (uren voor de scholing)
- coaching (niet op de groep)

Loonkosten organisatie en overhead

Hieronder vallen de loonkosten voor:

- ondersteunende functies zoals planning, roostering en administratie
- de beleidsmedewerker(s) en de pedagogisch coach

⁶ Dit is het aantal verlofuren uit de cao Kinderopvang 2021-2022, zie artikel 7.3.

- directie- of ondernemersloon
- overige functies voor organisatie en overhead

Stijging loonkosten en de cao Kinderopvang

De loonkosten van het personeel zijn geregeld in de cao kinderopvang. In de cao zijn afspraken gemaakt over de salarisinschaling per functie. Opleiding en werkervaring van de medewerker spelen hierbij een rol. De cao afspraken zijn van invloed op het bepalen van de uurprijs voor de kinderopvang. De huidige [cao Kinderopvang 2021-2022](#) loopt af op 31 december 2022. In september a.s. starten de cao-partijen⁷ met het [onderhandelingsproces voor de nieuwe cao](#). Cao-partijen verwachten in december dit jaar een akkoord te bereiken over een nieuwe cao Kinderopvang. De afspraken gaan dan in per 1 januari 2023. In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op de effecten van de cao voor de uurprijs in 2023.

b) Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn vaste lasten. Het maakt niet uit hoeveel kinderen er worden opgevangen. De locatie wordt niet opeens goedkoper. Onder de huisvestingskosten vallen onder andere de volgende zaken:

- huur (Risico op niet verlenging contract, op langere termijn duurder)
- koop (Risico op verlies bij verkoop, minder flexibel)
- schoonmaak(personeel)
- onderhoud(spersoneel)
- inventaris
- kosten energie, water en klimaatregeling
- regelgeving en veiligheid

De huisvestingskosten verschillen sterk tussen verschillende

kinderopvangorganisaties. Deze kosten zijn dan ook een gedeeltelijke verklaring voor de verschillen in kostprijs. Over het algemeen hebben grote organisaties hogere huisvestingskosten. Uit het Kengetallenrapport⁸ komt naar voren dat de huisvestingskosten van kleine naar grote organisaties oplopen van gemiddeld 11% tot 15% van de totale kosten. Deze verschillen kunnen veroorzaakt worden door zaken als locatie, oud- of nieuwbouw, huur of eigendom, hoeveel de verhuurder op winst is gericht en de bouwkundige staat waarin het gebouw verkeert.

c) Directe organisatiekosten

Met 'directe organisatiekosten' worden alle kosten bedoeld die te maken hebben met de verzorging van en activiteiten voor de kinderen. Het aandeel van de kosten van activiteiten en verzorging in de kostprijs is klein. Er zijn vrijwel geen verschillen tussen kleine en grote organisaties. Duidelijk is wel dat deze kosten afhankelijk zijn van de bezetting en van de leeftijdsindeling van de kinderen. Onder directe organisatiekosten vallen kosten zoals:

- voeding, verzorgingsproducten, luiers
- knutselmaterialen en speelgoed
- buiteninrichting en speeltoestellen
- activiteiten en uitstapjes
- vervoerskosten

Ons advies is om goed te kijken naar welke kosten er wel bij de uurprijs voor de kinderopvang zijn inbegrepen en welke niet. De ene kinderopvangorganisatie heeft eigen luiers en voeding. De

⁷ Aan de kant van de werkgevers voeren Brancheorganisatie Kinderopvang (BK) en Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) de cao-onderhandelingen. Voor de medewerkers zijn dit CNV Zorg en Welzijn en FNV Zorg & Welzijn.

⁸ 'Mijn Kostprijs. Kengetallen voor de bedrijfsvoering van kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus', Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang, juni 2021. [Meer informatie en downloaden](#)

andere organisatie laat ouders dit zelf vanuit huis meenemen. Dit hoeft trouwens niet altijd het idee van de organisatie zelf te zijn. Ouders hebben soms sterke voorkeur voor hun eigen merk luiers en eten, waardoor het beleid daarop is aangepast. Ook de kosten voor eventuele uitstapjes zijn bij de ene organisatie wel en bij de andere niet opgenomen in de prijs.

d) Organisatie en overige kosten

Hieronder vallen de meer bedrijfsmatige posten. Maar ook de loonkosten van ondersteunende medewerkers. Medewerkers die dus niet betrokken zijn bij het primaire proces van het opvangen van kinderen op een groep. Deze 'organisatie en overige kosten' zijn lastig te bepalen en verschillen sterk per organisatie. Over het algemeen hebben grote organisaties hogere organisatiekosten.

- kantoorkosten
- software en IT
- website en marketing
- externe kennis en expertise
- afschrijvingen en reserveringen
- rentelasten
- (belastingen)

e) Extra kosten en/of besparingen door beleidsbeslissingen

Een kinderopvangorganisatie kan beleidsbeslissingen nemen die extra kosten met zich meebrengen of die juist een besparing opleveren. Zo kan een organisatie besluiten om extra kwaliteit te bieden bovenop de minimale eisen die de Wet kinderopvang aan de kwaliteit stelt. Bijvoorbeeld in de vorm van extra scholing aan hun pedagogisch medewerkers of ruimer personeel inzetten. Extra kwaliteit kan ook geboden worden in de huisvesting, het aanbod aan activiteiten of het bieden van biologisch eten.

f) Opbouw buffers en reserveringen

Niet alleen de kostprijs van kinderopvang bepaalt de uurprijs die ouders betalen. Een houder met goede bedrijfsvoering zet ook jaarlijks geld opzij voor:

- onderhoud
- nieuwe investeringen en projecten
- opbouwen van een buffervermogen voor onverwachte omstandigheden
- innovatie
- groei van de organisatie

2.2 GASTOUDEROPVANG

In de praktijk lopen de werkzaamheden van gastouderbureaus en de kosten die ouders daarvoor betalen zeer uiteen.

Gastouderbureaus moeten een duidelijk beeld geven van de kostenstructuur. Dit wordt vaak in het contract met de ouders uiteen gezet. Dit betekent dat in deze contracten duidelijk moet zijn wat ouders waarvoor aan het gastouderbureau moeten betalen en welk deel van dat bedrag naar hun gastouder gaat.

Kosten van de gastouder

Meestal geeft het gastouderbureau een adviesprijs voor wat de opvang van de gastouder per uur kost. Dit is een bedrag per uur en per kind, met soms een korting voor tweede en volgende kinderen uit één gezin. Sommige gastouderbureaus adviseren een andere prijs voor kinderen van 4-12 jaar, dan voor kinderen van 0-4 jaar. Voor de avonden en in het weekend wordt meestal een hoger tarief geadviseerd. Soms is er ook een apart nachttarief. In de praktijk wordt de adviesprijs meestal redelijk gevolgd, maar in principe blijft de uurprijs een afspraak tussen vraagouder en gastouder.

Vaak is er een toeslag voor voeding en andere bijkomende kosten. Zowel bij het aangaan van een contract als ouder of bij het

adviseren over de prijs als oudercommissie, is het belangrijk om te controleren of deze kosten op de factuur vermeld staan.

Kosten van het gastouderbureau

De kosten van dienstverlening van het gastouderbureau bestaan bijvoorbeeld uit bemiddelings- en begeleidingskosten.

De vergoeding aan het gastouderbureau is opgebouwd uit de kosten voor:

- bemiddeling
- begeleiding
- administratieve taken
- scholing van gastouders
- medewerkers in dienst van het gastouderbureau
- al dan niet gegarandeerde vervanging bij ziekte van de gastouder

Gastouderbureaus berekenen deze kosten op verschillende manieren door aan de ouders. Per kind of per gezin, eerste en volgende jaren opvang, eerste en volgende kinderen uit één gezin en met of zonder bemiddeling. Het bedrag dat moet worden betaald kan bestaan uit een vast bedrag per maand of jaar, een bedrag per uur opvang of een combinatie daarvan.

De oudercommissie kan zich afvragen voor welke werkzaamheden ouders willen of moeten betalen. Welke diensten willen ouders afnemen van het gastouderbureau? En kunnen zij ook zaken weigeren?

Bemiddeling

Het is logisch dat ouders betalen voor bemiddeling als het gastouderbureau zorgt voor totstandkoming van een koppeling. Maar is het ook logisch dat ouders na het eerste jaar van een geslaagde of stabiele koppeling hier nog steeds voor betalen?

Onderstaande vragen over koppelingskosten kunt u bijvoorbeeld aan het gastouderbureau stellen:

- Als er voor het eerste kind een koppeling tot stand is gekomen en het tweede of volgende kind kan bij dezelfde gastouder worden geplaatst, betalen ouders dan opnieuw voor bemiddeling? Zo ja, wat houdt die bemiddeling dan in?
- Als ouders zelf een gastouder hebben gevonden en zij zich samen melden bij een gastouderbureau om de overeenkomst vast te leggen en daarmee in aanmerking te komen voor de kinderopvangtoeslag, betalen ouders dan toch nog voor bemiddeling?

Begeleiding

Tijdens de looptijd van de koppeling biedt een gastouderbureau begeleiding in de vorm van gesprekken over de voortgang en het signaleren en oplossen van eventuele problemen. Als de kinderen uit één gezin bij één gastouder zijn ondergebracht, betekent dat voor het gastouderbureau één gesprek voor meerdere kinderen. Sommige gastouderbureaus geven in dat geval korting op de begeleidingskosten. Dit is niet verplicht.

Vervanging

De meeste gastouderbureaus hebben een inspanningsverplichting opgenomen in het contract om bij ziekte van de gastouder voor vervanging te zorgen. Veel ouders lossen het probleem liever zelf op. Er is om die reden vaak geen vraag naar deze dienst. De oudercommissie kan zich afvragen of het zinvol is als het gastouderbureau verschillende pakketten tegen verschillende tarieven gaat aanbieden. Bijvoorbeeld: een pakket met gegarandeerde vervanging, een pakket met vervanging na bijvoorbeeld één week ziekte en een pakket zonder vervanging en nieuwe bemiddeling bij langdurige ziekte.

Leestips: cijfers!

Met enige regelmaat voert BOinK een [vergelijkend prijsonderzoek](#) uit naar de gehanteerde uurtarieven in de dagopvang en bso. We doen dit in samenwerking met het Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang.

Het Waarborgfonds heeft ook de volgende twee interessante rapporten uitgebracht die inzicht geven in de financiële ontwikkelingen binnen de sector kinderopvang:

[Kengetallenrapport 'Mijn Kostprijs'](#)

Dit rapport geeft kinderopvangorganisaties inzicht in de kengetallen van de bedrijfsvoering waarop ze kunnen sturen. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen de diverse productsoorten: dagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang.

Het [Sectorrapport Kinderopvang 2020](#) geeft een objectieve en onafhankelijke weergave van de financiële ontwikkeling van de sector kinderopvang over de jaarcijfers van 2020.

Het adviesrecht van de (centrale) oudercommissie

3.1 HOE WERKT HET ADVIESRECHT OP PRIJSWIJZIGINGEN?

In de Wet kinderopvang is vastgelegd dat oudercommissies adviesrecht hebben op wijzigingen in de prijs van de kinderopvang. Dit betekent dat de houder iedere prijswijziging aan de oudercommissie moet voorleggen voor advies. De wet zegt bovendien dat de houder de oudercommissie op tijd alle informatie geeft die de oudercommissie nodig heeft om een prijswijziging te kunnen beoordelen en een goed advies te kunnen geven. En als de oudercommissie daar om vraagt, moet de houder deze informatie ook schriftelijk geven. Zo staat dit in [artikel 1.60 lid 5 van de Wet kinderopvang](#).

Welke informatie mag een oudercommissie verwachten?

Er zijn geen regels die bepalen welke informatie een houder aan de oudercommissie moet geven als onderbouwing voor de voorgestelde prijswijziging. Maar de oudercommissie mag wel

Tip!

Het staat de oudercommissie vrij om een ouder met financiële kennis te vragen om tijdelijk aan te sluiten bij de oudercommissie. Deze ouder kan de vaste oc-leden helpen bij het beoordelen van de prijswijziging en het geven van goed advies.

bepaalde basisinformatie verwachten. De wet heeft het niet voor niets over het geven van 'alle informatie die de oudercommissie voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs nodig heeft'. Simpel gezegd: de informatie die de houder aan de oudercommissie geeft moet voldoende zijn om goed te kunnen adviseren.

Je mag van de houder een duidelijke toelichting verwachten bij de noodzaak, de gemaakte keuzes en afwegingen die gemaakt zijn om tot de nieuwe uurprijs te komen. Documenten die dit ondersteunen zijn bijvoorbeeld:

- cijfermateriaal op basis van een begroting of jaarrekening
- kostenprognose Ayit⁹
- sectorrapport Kinderopvang
- schriftelijke en mondelinge toelichting
- bezettingscijfers

Niet iedere organisatie zal de volledige jaarrekening of begroting willen delen. Maar er zijn ook andere mogelijkheden waarmee de houder financieel inzicht kan geven. Zo kan de houder zijn accountant vragen een verklaring te ondertekenen dat de cijfers boekhoudkundig gecontroleerd en goedgekeurd zijn. Of de houder geeft de mogelijkheid dat een ouder met financiële kennis op

⁹ Voor oudercommissies die lid zijn van BOinK staan zowel de 'Prognose kostenontwikkeling kinderopvang 2023' van Ayit als de bijbehorende veelgestelde vragen beschikbaar op onze [ledenpagina](#)

kantoor een papieren versie van de balans komt inzien. Hiermee kan voorkomen worden dat oudercommissieleden per abuis belangrijke documenten doorsturen of digitaal 'laten slingeren'. Een houder en oudercommissie kunnen natuurlijk sowieso duidelijke afspraken over geheimhouding maken. Een laatste tip is om de houder een cijfermatig format te laten ontwikkelen waarin hij ieder jaar de nodige cijfers kan delen met de oudercommissie voor het prijsadvies.

Te veel informatie is overigens niet per definitie de oplossing voor een goed adviestraject. Soms hebben oudercommissieleden met veel financiële kennis de neiging om op de stoel van de houder te gaan zitten. Te weinig informatie is ook niet goed. Doel is dat de informatie moet leiden tot een beter adviestraject.

Tip

Maak als oudercommissie samen met de houder heldere afspraken over welke informatie voor jullie voldoende moet zijn om een goed advies over de wijziging van de uurprijs te kunnen geven.

Zo kan je de houder bijvoorbeeld vragen om een cijfermatig format te ontwikkelen waarin hij ieder jaar de nodige cijfers kan delen met de oudercommissie voor het prijsadvies.

Leg deze afspraken schriftelijk vast. Bijvoorbeeld in het Huishoudelijk Reglement Oudercommissies, deel B. Zo hoeft de oudercommissie dit proces niet ieder jaar opnieuw te doorlopen.

Moet de informatie specifiek voor de locatie zijn?

De uitleg en redenen van de prijswijziging moet ook locatiespecifiek zijn en niet voor tien locaties tegelijk. Iedere locatie heeft andere zaken waar meer en minder geld aan wordt besteed. Zo hangt de huurprijs bijvoorbeeld af van de regio of woonplaats waar de locatie staat. Zie ook de [uitspraak van de Geschillencommissie](#) in de leestip hieronder.

Leestip: locatiespecifieke informatie?

In maart 2019 heeft een oudercommissie uit Amsterdam [met succes bezwaar gemaakt](#) tegen een verhoging van 13% van het uurtarief voor 2019 van hun kinderdagverblijf. De Geschillencommissie Kinderopvang verklaarde de klacht van de oudercommissie gegrond en oordeelde dat de [bovengemiddelde tariefverhoging \(nog\) niet doorgevoerd mocht worden](#):

“Zoals hiervoor is vermeld, dient de houder alle informatie aan de oudercommissie te verstrekken die deze voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs nodig heeft. In eerdere uitspraken heeft de commissie reeds geoordeeld dat een gefundeerd oordeel over de prijsvorming een redelijk inzicht vergt in bedrijfseconomische gegevens op het organisatorische niveau waarop de oudercommissie functioneert en dat is het vestigingsniveau. Alleen dan kan de oudercommissie adequaat invulling geven aan haar adviesrecht op dit onderwerp.”

De oudercommissie moest opnieuw in de gelegenheid worden gesteld om van haar adviesrecht gebruik te maken, nadat zij daartoe voldoende locatiespecifieke informatie van de houder had ontvangen.

Maar, het zorgen voor locatiespecifieke informatie hoeft niet te betekenen dat de uurprijs uiteindelijk ook op alle locaties van een kinderopvangorganisatie anders is. Dit kan bijvoorbeeld zoveel

meer administratief werk met zich meebrengen, dat er ook extra kosten bijkomen. Of een organisatie kiest er bewust voor om locaties in meer kwetsbare wijken open te houden. Ook al hebben deze locaties vaker een hogere kostprijs, zij vinden het vanuit maatschappelijk oogpunt belangrijk dat iedereen gelijke toegang tot kinderopvang heeft. De mogelijk hogere kostprijzen op die locaties worden dan gemiddeld met lagere kostprijzen op andere locaties van dezelfde organisatie.

Waar het om gaat is dat de houder de oudercommissie wel deze locatiespecifieke informatie geeft. En daarnaast ook de argumenten die achter de gemaakte keuzen liggen om tot een bepaalde uurprijs te komen. Pas dan kan de oudercommissie de uurprijs goed beoordelen.

Waar moet het gesprek tussen houder en oudercommissie verder over gaan?

Bespreek met elkaar het lange termijn beleid. Het is belangrijk om te streven naar een samenhangend, constant prijsbeleid. Daarbij worden uitschieters in de prijsstijging of prijsdaling zoveel mogelijk voorkomen. Uitschieters in prijsstijgingen willen zich nog wel eens voordoen wanneer organisaties geen of onvoldoende reserves hebben opgebouwd. Onverwachte uitgaven of verminderde inkomsten kunnen ze dan niet goed opvangen. Om deze kosten te dekken, wordt er een onverwacht hoge uurprijs vastgesteld. Uitschieters komen ook voor in een te lage uurprijs. Dit verzwakt het weerstandsvermogen van organisatie. Of de rekening wordt doorgeschoven naar een volgende generatie ouders. Bespreek dus met de houder waarom het belangrijk is voor de organisatie om reserves te hebben en hier geldt voor opzij te zetten. Denk aan investeringen, incidentele uitgaven en perioden van economische recessie.

Hoe lang duurt het adviestraject?

Over het algemeen adviseert BOinK een adviestermijn van vier weken. Zo staat dit ook beschreven in het Modelreglement Oudercommissie¹⁰. Zie deel 2, onderdeel B bij de afspraken tussen oudercommissie en kinderopvangorganisatie, als onderdeel van het Huishoudelijk Reglement Oudercommissie. Deze adviestermijn gaat pas in als de oudercommissie voldoende informatie van de organisatie heeft ontvangen om advies te kunnen geven. Het gehele traject kan meer tijd nodig hebben dan deze vier weken.

Er zijn situaties waarin de houder advies aanvraagt bij de oudercommissie en daarbij onvoldoende goede informatie geeft. Dan moet de oudercommissie eerst goed aangeven welke extra informatie zij nog nodig heeft. Daarna moet de houder deze extra gegevens weer aanleveren bij de oudercommissie. Al met al ben je dan zo één tot twee weken verder. En vanaf dat moment moet de adviestermijn van 4 weken nog ingaan. Bovendien is het beoordelen van de prijswijziging en het geven van een goed advies daarop vrij ingewikkeld. Anders dan een adviesaanvraag over bijvoorbeeld het voedingsbeleid of de openingstijden. Zorg er dus voor dat jullie samen met de houder ruim de tijd nemen. Zie voor meer informatie over hoe een oudercommissie tot een advies komt onze brochure [Medezeggenschap, adviesrecht en de achterban](#).

¹⁰ In 2022 werkt BOinK aan een vernieuwde versie van het Modelreglement, in samenwerking met de branchepartijen.

Zorg voor een duidelijk afgesproken planning voor het adviestraject!

Maak als oudercommissie samen met de houder een goede planning voor het prijsadvies. Spreek duidelijke afspraken, termijnen en deadlines met elkaar af. Leg deze schriftelijk vast, zoals:

- uiterlijke datum waarop de houder de adviesaanvraag inclusief onderbouwing aanbiedt aan de oudercommissie
- welke informatie voldoende is voor de oudercommissie om een advies te kunnen geven, zoals een begroting, jaarcijfers, etc.
- uiterlijke reactietermijn van de oudercommissie om aan te geven of de gegeven informatie voldoende is of dat er nog informatie ontbreekt
- uiterlijke reactietermijn wanneer de houder de eventuele extra informatie gegeven moet hebben
- een datum voor een 'gesprek' tussen oudercommissie en de houder
- uiterlijke reactietermijn voor het definitieve advies van de oudercommissie
- informeren van ouders over nieuwe uurprijs: uiterlijk 1 maand + 1 week voor de geplande ingangsdatum. Dit is meestal 1 januari van het nieuwe kalenderjaar.

Ga met elkaar in gesprek!

Het komt nogal eens voor dat de houder en de (centrale) oudercommissie tijdens een adviesprocedure alleen schriftelijk of per e-mail met elkaar contact hebben. Zij zitten dus niet letterlijk een keer met elkaar om tafel. BOinK adviseert (centrale) oudercommissies en houders om fysiek met elkaar te overleggen. Juist als er grote onduidelijkheden of meningsverschillen zijn.

In een gesprek kunnen partijen hun inhoudelijke standpunten duidelijker aan elkaar uitleggen. Ook kan de oudercommissie vertellen waarom zij bepaalde informatie nodig denkt te hebben. Eventueel alleen mondeling of met afspraken over geheimhouding. Of de houder kan op zijn beurt beter uitleggen waarom hij weigert om bepaalde informatie te geven. Kortom, echt overleggen met elkaar zorgt vaak voor betere communicatie. Dit heeft een positieve invloed op de adviesprocedure en de onderlinge verstandhouding.

3.2 ADVIES VIA CENTRALE OUDERCOMMISSIE

In grotere organisaties worden prijzen vaak centraal vastgesteld. Het is dan praktisch als lokale oudercommissies hun krachten bundelen. Gezamenlijk kunnen zij tot een advies over de prijswijziging komen. Lokale oudercommissies moeten dan een machtiging geven voor het prijsadvies aan de centrale oudercommissie. Die centrale oudercommissie geeft een advies over de aangekondigde prijswijziging. De ondernemer kan op die manier direct overleggen met vertegenwoordigers van alle ouders in de gehele organisatie.

Er kunnen natuurlijk altijd locatiespecifieke zaken spelen. De lokale oudercommissie mag dan altijd zelfstandig adviseren over de prijswijziging als zij dat willen. Hun machtiging aan de centrale oudercommissie kan ten alle tijden weer ingetrokken worden.

3.3 WAT ALS HET ADVIESTRAJECT NIET NAAR WENS VERLOOPT?

Wat nu als de oudercommissie een goed onderbouwd advies heeft gegeven, maar de houder volgt dat advies niet op? Mag dat zomaar? En wat als de houder helemaal geen adviesaanvraag aan de oudercommissie voorlegt? Hieronder beschrijven we welke stappen je als oudercommissie in zulke situaties kunt nemen.

Moet de houder het advies van de oudercommissie opvolgen?

De houder hoeft het niet eens te zijn met het advies van de oudercommissie. En hij mag de prijs toch verhogen als dit noodzakelijk is om kinderopvang van goede kwaliteit te kunnen (blijven) bieden. Maar dan moet de houder dit wél goed kunnen uitleggen aan de oudercommissie. Dit moet schriftelijk, dus via een brief die per post of per e-mail verstuurd wordt. Zo staat dit ook in de wet: “de houder mag pas van het advies van de oudercommissie afwijken als dit advies aantoonbaar in strijd is met het belang van de kinderopvang.” ([artikel 1.60, lid 2 Wet kinderopvang](#)). Doet hij dit niet, dan overtreedt hij de Wet kinderopvang.

De oudercommissie ontvangt geen adviesaanvraag of procedure verloopt niet goed

Het kan gebeuren dat de houder helemaal geen advies aan de oudercommissie vraagt over de nieuwe prijs die hij wil laten ingaan. Ook dan overtreedt hij de Wet kinderopvang. Maar ook wanneer de houder wel advies aan de oudercommissie vraagt, kan het zo zijn dat de adviesprocedure verder niet goed verloopt. Of dat de kinderopvangorganisatie niet de juiste of onvoldoende informatie geeft aan de oudercommissie. Dit zijn allemaal belangrijke redenen om als oudercommissie zelf actie te ondernemen.

Wat kan de oudercommissie doen?

Wanneer de houder geen advies aan de oudercommissie vraagt, of hun advies negeert, dan kan de oudercommissie de volgende stappen nemen:

1. Schrijf een brief naar de kinderopvangondernemer

Geef daarin aan dat de oudercommissie volgens de Wet

kinderopvang het recht heeft om een advies te geven over de nieuwe uurprijs. Benoem hierbij de geldende wetsartikelen, zoals wij die ook in deze brochure hebben benoemd. Vertel ook dat wanneer de houder het advies niet wil of kan overnemen, hij dit schriftelijk aan de oudercommissie moet kunnen uitleggen. We raden het aan een datum te noemen wanneer de houder op zijn laatst moet reageren. Hij moet duidelijk benoemen dat hij de oudercommissie om advies vraagt over wijzigingen in prijs.

2. Dien een interne klacht in

Reageert de houder niet op uw brief, of naar ontevredenheid, dien dan een officiële interne klacht in. De manier waarop u intern moet klagen staat beschreven in het klachtenreglement van jullie eigen het kinderdagverblijf, bso, gastouderbureau of peuterspeelzaal. Elke kinderopvang moet een klachtenreglement hebben. Zo staat dit in de Wet kinderopvang. De oudercommissie heeft ook adviesrecht op de inhoud van de klachtenregeling van de opvang.

3. Ga naar het Klachtenloket of de Geschillencommissie Kinderopvang

Komt u er met de organisatie niet uit? Dan raden we aan om in eerste instantie contact op te nemen met het [Klachtenloket Kinderopvang](#). Het klachtenloket kan oudercommissies juridisch advies geven in hun situatie. Ook kunnen zij helpen in het contact tussen de oudercommissie en de houder. Want een goede verstandhouding is heel belangrijk voor de (verdere) samenwerking.

Komen jullie er dan alsnog niet uit? Dan kan de oudercommissie de klacht als geschil indienen bij de [Geschillencommissie Kinderopvang](#).

Dus zonder eerst een interne klacht te hebben ingediend en/of

gebruik te hebben gemaakt van het klachtenloket. Bij onderwerpen waar de oudercommissie wettelijk adviesrecht op heeft, behandelt de Geschillencommissie ook klachten over een beslissing die de houder van plan is te nemen of al genomen heeft. Als een procedure bij de Geschillencommissie wordt doorlopen en de oudercommissie wordt in het gelijk gesteld, dan kan het zijn dat de kinderopvangorganisatie haar besluit geheel of gedeeltelijk moet intrekken. Of zij moet één of meer gevolgen van dat besluit ongedaan maken. De uitspraak van de Geschillencommissie is bindend.

4. Meld de situatie bij de GGD

Oudercommissies kunnen contact opnemen met de GGD. Bel de regionale GGD en vraag naar de inspecteur Kinderopvang. Geef dan aan dat de houder zich niet aan het adviesrecht houdt. De GGD is in de Wet kinderopvang aangewezen als toezichthouder. De GGD inspecteert onder andere of en hoe het kindercentrum heeft geregeld dat alle ouders hun mening mogen geven. En ze controleren of er een oudercommissie aanwezig is, want dat is een wettelijke plicht.

Wat de GGD niet controleert is hoe de houder omgaat met het adviesrecht van de oudercommissie. Wordt de oudercommissie daadwerkelijk om advies gevraagd bij de onderwerpen waar zij adviesrecht op hebben? Geeft de houder voldoende informatie om de adviesvraag goed te kunnen beoordelen? En hoe gaat de houder om met de adviezen die de oudercommissie gegeven heeft? Zoals bij punt 3 uitgelegd, kunnen oudercommissies terecht bij de Geschillencommissie als daar zaken niet goed verlopen. Maar daarnaast het is tóch belangrijk dat u de GGD informeert als de houder de oudercommissie niet om advies vraagt. Of als de houder niets doet met het gegeven advies. Dit is namelijk

belangrijke informatie voor de toezichthouder over hoe de houder te werk gaat. Met deze informatie zal de toezichthouder rekening houden bij volgende inspecties.

Wil je meer lezen over wat te doen met klachten? Of over het toezicht door de GGD? Ga dan naar onze vernieuwde themapagina's [Klachten en conflicten](#) en [Toezicht en Handhaving in de kinderopvang](#).

3.4 VISIE OP MEDEZEGGENSCHAP EN HET PRIJSADVIES

Het is een uitdaging om goed vorm te geven aan het adviesrecht op prijswijzigingen in een marktsector zoals de kinderopvang is. Voor beide partijen, de houder en de oudercommissie. Is het nu echt zo belangrijk dat ouders, vertegenwoordigd door hun oudercommissie, advies uitbrengen over de uurprijs? Heeft het een meerwaarde?

Absoluut! Medezeggenschap gaat erom dat ouders wezenlijk invloed hebben op de plannen van de kinderopvangorganisatie. Plannen die gaan over de kwaliteit van de opvang en het belang van de onderneming. Daar hoort ook het adviesrecht op prijswijzigingen bij.

BOInK vindt het belangrijk dat de adviesprocedure constructief verloopt. Waarbij beide partijen zich positief en opbouwend opstellen ten aanzien van de onderlinge samenwerking. Er is ruimte voor een goed gesprek, voor het beantwoorden van vragen en ook voor onderhandeling. Dit is naar onze mening meer dan alleen de uitleg van de houder op vragen vanuit de oudercommissie. Het zou zo moeten zijn dat door het gesprek tussen houder en oudercommissie andere uitkomsten mogelijk zijn dan dat de houder in eerste instantie zelf had bedacht. Ga

maar eens na: doordat de oudercommissie inzage krijgt in gemaakte beleidskeuzes in de begroting, kan zij dit koppelen aan andere beleidskeuzes van de organisatie. Beleid waar de oudercommissie ook adviesrecht op heeft, zoals het voedingsbeleid of beleid op gebied van de pedagogische kwaliteit. Op die manier ontstaat er een continu proces in het maken van bepaalde beleidskeuzes en de invloed daarvan op de prijs. Beleidskeuzes waar oudercommissies vaak adviesrecht op hebben.

Onze wens voor de toekomst is dat houders continue in gesprek blijven met de oudercommissie over dit onderwerp. Dus los van het wettelijk verplichte adviestraject op de jaarlijkse uurprijs. Zo zijn na het eerste kwartaal van een kalenderjaar vaak de definitieve jaarcijfers van voorgaand jaar bekend. Het zou mooi zijn als houders die dan ook op dat moment met hun oudercommissie bespreken. En vergelijken met de begroting die voor dat voorgaande jaar gemaakt was. Dat was namelijk de begroting op basis waarvan de oudercommissie destijds haar advies op de prijswijziging gebaseerd heeft. En hoe heeft dit nu in de praktijk uitgepakt?

Door op die manier structureel samen te werken, kunnen houder en oudercommissie veel eerder, vaker én in een minder beladen situatie een goed gesprek met elkaar voeren over de cijfers en begroting. De verwachting is dat dit het adviestraject op de jaarlijkse prijswijziging een stuk zal vergemakkelijken. De oudercommissie weet immers hoe de organisatie ervoor staat en waarom welke keuzes gemaakt zijn, al dan niet met inmenging van hun advies, op basis waarvan de uurprijs voor komend jaar tot stand is gekomen.

Uiteindelijk draait het allemaal om de visie van vooral de houder, maar ook van de oudercommissie, op medezeggenschap.

Tip voor oudercommissies

De oudercommissie heeft adviesrecht op veel beleidsonderwerpen, die ook van invloed zijn op de kosten. Denk bijvoorbeeld aan het beleid op gebied van de [pedagogische kwaliteit](#), [veiligheid en gezondheid](#), het voedingsbeleid of openingstijden.

Adviseer over deze beleidsonderwerpen bij voorkeur op een ander moment dan het adviestraject over de uurprijs. Maar neem bij het prijsadvies wel de bijbehorende kosten van dit beleid mee in de beoordeling. En kijk naar de verhouding tussen prijs en kwaliteit.

Tip voor houders

Oudercommissies zetten zich in voor een goede kwaliteit van de kinderopvang en zijn belangrijk voor het goed functioneren van de kinderopvangorganisatie. Om de taak als oudercommissie goed uit te kunnen oefenen moeten alle partijen beschikken over een gedegen kennis van de wet- en regelgeving in de kinderopvang en de rechten en plichten op het gebied van medezeggenschap kennen.

Daarom geeft BOinK sinds vorig jaar ook een basistraining 'De oudercommissie' voor professionals en houders in de kinderopvang. Deze training vormt een goede basis om samen met uw oudercommissie een prettige samenwerking te creëren en invulling te geven aan medezeggenschap.

Lees [hier](#) voor meer informatie en aanmelden.

De prijswijziging van kinderopvang in 2023

Een houder van een kinderopvangorganisatie die de prijs wil wijzigen moet volgens de Wet kinderopvang de oudercommissie om advies vragen ([artikel 1.60 lid 1f](#)). Zie voor het adviesrecht hoofdstuk 3 van deze brochure.

Als de oudercommissie gevraagd wordt te adviseren over de prijswijziging dan onderzoekt de oudercommissie de redenen van de houder om de prijs te wijzigen. De oudercommissie moet zich afvragen hoe de prijs is opgebouwd, wat de omzet en kostenposten zijn en of er bijvoorbeeld verbeteringen komen in de kwaliteit van de opvang. Ook kan de prijs worden vergeleken met de prijzen van kinderopvangorganisaties in de buurt met ongeveer hetzelfde aanbod. Simpel gezegd kunnen oudercommissies afwegen wat ouders in de komende periode mogen verwachten voor de extra kosten die ze moeten gaan betalen.

Nu zitten we in een tijd waarin de omstandigheden anders zijn dan enkele jaren terug. De sector heeft te maken met grote personeelstekorten, dusdanig dat er soms al contracten zijn ontbonden omdat er niet langer voldoende personeel beschikbaar is. Ook is er nog steeds sprake van hoog ziekteverzuim als gevolg van corona. Verder heeft iedereen, dus ook opvangorganisaties, te maken met toenemende energiekosten en hogere inflatie voor inkopen van voeding, verzorging en activiteiten. Tot slot is er nog geen duidelijkheid over de nieuwe cao kinderopvang voor 2023 en verder.

Hieronder beschrijven we eerst de huidige actualiteiten die van invloed zijn op de prijs en die ondernemers kunnen aandragen als argument voor een prijsstijging. Ook leest u over andere redenen die ouders regelmatig geven voor een prijsstijging. Er volgt na elke reden een reactie van BOiNK.

4.1 PROGNOSE KOSTENONTWIKKELING IN DE KINDEROPVANG

De Brancheorganisatie Kinderopvang en de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang laten elk jaar samen een ‘Prognose kostenontwikkeling kinderopvang’ opstellen voor hun leden. Dit gebeurt op basis van cijfers van het Centraal Plan Bureau. De prognose is een voorspelling van verschillende onderdelen die invloed hebben op de kostenontwikkelingen voor het komende kalenderjaar. Zo zorgen afspraken in de cao over salarisverhogingen bijvoorbeeld voor hogere loonkosten.

De kostenprognose is een gemiddelde voor alle kinderopvangorganisaties en alle opvangsoorten. De tekst is gebaseerd op de beschikbare informatie tot juni 2022. Gedurende de laatste maanden van 2022 kunnen zich nog ontwikkelingen voordoen, die tot een aanpassing van de prognose kunnen leiden.

Dit geldt met name voor het verschijnen van de Rijksbegroting in september 2022. Meer dan andere jaren zijn er echter ook andere factoren die de onzekerheid in de prognose groot maken. Het is dus verstandig dat iedere organisatie voor zichzelf nagaat in welke mate de besproken onderdelen gelden voor hun eigen organisatie, locatie en/of opvangsoort gelden.

Veel kinderopvangorganisaties gebruiken deze kostenprognose als hulpmiddel voor het berekenen van hun te maken kosten in 2023, de begroting genoemd. En daarmee ook voor het bepalen van hun uurtarieven. Hier is het ook precies voor bedoeld. Het komt helaas ook voor dat houders het percentage uit de prognose beoordelen als geadviseerde prijsstijging. Het document wordt vervolgens door de houder gebruikt als reden en uitleg om de oudercommissies te overtuigen van de voorgestelde prijswijziging. Maar de prognose is nadrukkelijk géén prijsadvies.

Reactie BOinK

BOinK raadt oudercommissies aan om de Prognose kostenontwikkeling door te nemen. Voor oudercommissies die lid zijn van BOinK staan zowel de 'Prognose kostenontwikkeling kinderopvang 2023' uit juli dit jaar, als de Update van 27 september en de bijbehorende veel gestelde vragen (FAQ's) beschikbaar op onze [ledenpagina](#). Andere oudercommissies adviseren we om bij hun houder na te vragen of er van de 'Prognose kostenontwikkeling kinderopvang 2023' gebruik is gemaakt. Zo ja, vraag de houder om deze met jullie te delen. De houder is tenslotte wettelijk verplicht om de oudercommissie alle informatie te geven die nodig is om een prijswijziging te kunnen beoordelen en tot een advies te komen. BOinK is het eens met de branchepartijen en de opsteller van de kostenprognose. De prognose is géén prijsadvies. De cijfers zijn

gemiddelden binnen de hele sector kinderopvang en niet specifiek genoeg in het voorspellen van de kosten van een organisatie en/of locatie. De kostenprognose is bedoeld als basis voor het berekenen van kostenontwikkelingen op organisatieniveau. De totale stijging van de kosten die voor 2023 wordt verwacht ligt tussen de 4,5% en 8,5%. Nog meer dan anders is het dus van belang dat iedere organisatie voor zichzelf nagaat in welke mate de besproken onderdelen gelden voor hun eigen organisatie, locatie en/of opvangsoort. Wees hier als oudercommissie ook kritisch op. Wij adviseren oudercommissies daarom om specifieke redenen en toelichting voor de prijswijziging te vragen op locatieniveau.

Kijk tot slot ook goed naar het behaalde rendement (= omzet min gemaakte kosten) en stel vragen over de hoogte van het rendement in vergelijking met de voorgenomen stijging van de uurprijs. Wanneer een opvangorganisatie de uurprijs voor 2023 fors wil verhogen én ook een flink rendement heeft behaald in 2022, dan is het de vraag of een dergelijke prijsstijging voor ouders wel daadwerkelijk nodig is. Wordt er gespaard voor een grote uitgave in de toekomst? Moet het deel eigen vermogen dat in de organisatie zit verhoogd worden omwille van een betere solvabiliteit? Of kan een deel van de winst gebruikt worden om de uurprijzen voor ouders minder fors te laten stijgen?

Zoals we in hoofdstuk 3 al schreven, is het voor de oudercommissie van belang om inzicht te hebben in de financiële huishouding van een kinderopvanglocatie om te kunnen bepalen of de stijging van de uurprijs terecht is. De houder is niet voor niets ook wettelijk verplicht om deze informatie te verstrekken.

4.2 PERSONEELSTEKORT – SLUITING GROEPEN, INZET ZZP-ERS EN WERVINGSKOSTEN

Het grote personeelstekort in de kinderopvang is landelijk een bekend probleem. Veel opvangorganisaties hebben hierdoor al eens of vaker een groep of hele locatie tijdelijk moeten sluiten. De afgelopen maanden hebben sommige organisaties zelfs bestaande contracten met ouders geheel of gedeeltelijk moeten opzeggen. Wanneer een groep of locatie moet sluiten en er geen kinderopvang geboden kan worden, dan hebben ouders het recht hun geld voor deze dag(en) terug te krijgen¹¹. De kinderopvangorganisatie heeft hierdoor minder inkomsten en kan dit aandragen als verminderde omzet of extra kostenpost.

Reactie BOinK

Bij een organisatie met een gezonde bedrijfsvoering en opgebouwde reserves, mag je verwachten dat mogelijke extra kosten (deels) uit deze reserves opgevangen konden worden. Deze reserves moeten dan wel weer aangevuld worden voor het voortbestaan van de onderneming. Of hiervoor ook een grotere prijsstijging nodig is dan normaal, dat verschilt per organisatie. Was het opbouwen van reserves altijd al onderdeel van de uurprijs? Hoeveel van de reserves is opgebruikt? Vraag hiernaar als oudercommissie. En als er een extra prijsverhoging nodig is om de reserves weer aan te vullen, bespreek dan ook of de prijsverhoging voor de lange termijn is, of dat een tijdelijke prijsverhoging misschien genoeg is. Het is in ieder geval niet de bedoeling dat de gemiste inkomsten door sluitingen en/of het opbouwen van buffervermogen direct worden doorberekend aan ouders door de uurprijzen voor 2023 fors te verhogen. Het (her) opbouwen van een buffervermogen moet over meerdere jaren uitgesmeerd worden. Een jaar of 5 lijkt hier een reëel gemiddelde voor te zijn.

Een ander gevolg van het personeelstekort in de kinderopvangsector is een toenemende inzet van pedagogisch medewerkers die als ZZP'er werken en forse uurtarieven vragen. In hoofdstuk 2 beschreven we al dat de loonkosten ongeveer 70% van de totale kosten innemen. Sommige organisaties maken veel gebruik van deze ZZP-ers en geven dit als argument voor hun hoge(re) uurprijs. Kinderopvangorganisaties kunnen ook aangeven meer tijd en geld kwijt te zijn aan het werven van nieuw personeel en/of het behouden van huidig personeel. Denk aan enthousiasmerende wervingscampagnes, hogere instapschalen, extra salarisverhogingen en/of betere arbeidsvoorwaarden.

Reactie BOinK

Als oudercommissie heb je geen wettelijk adviesrecht op het personeelsbeleid van een organisatie. Maar, zoals vaker genoemd, je hebt wel recht op inzicht in de financiële huishouding van de organisatie. En, in deze tijden van grote personeelstekorten raken de gevolgen rechtstreeks aan de (pedagogische) kwaliteit én prijs van de opvang. Dus vanuit die invalshoek mag je zeker vragen stellen en advies – gevraagd én ongevraagd – geven over de inzet van ZZP-ers, kwaliteit van personeelswerving en andere keuzes die gemaakt worden. Mochten jullie het nog niet eerder gedaan hebben; voer als oudercommissie met de houder een goed gesprek over het personeelstekort, goed werkgeverschap en over wat de mogelijke inzet van ZZP-ers met zich meebrengt, zowel kwalitatief als financieel.

Zo zullen ZZP-ers zich over het algemeen minder verbonden voelen met ouders, kinderen en de medewerkers van de

¹¹ Zie derde bericht in de [nieuwsbrief Kinderopvang](#) van 15 september 2022 van het ministerie van SZW.

opvanglocatie. Zij werken immers incidenteel op de groep, en voeren geen andere niet-groepsgebonden taken uit, zoals de oudergesprekken en teamoverleg. ZZP-ers zijn veelal ook geen 'vast gezicht' of mentor voor kinderen en ouders. De pedagogisch professionals die dit wél zijn ervaren dit veelal als een verzwarende van hun taken. Door het gemis aan vaste collega's neemt de werkdruk voor de vaste medewerkers toe en is het risico op uitval en uitstroom groter. Dit alles draagt niet bij aan de continuïteit en de emotionele veiligheid voor kinderen. Daarnaast nemen door inzet van ZZP-ers de loonkosten toe en is er sprake van oneerlijke concurrentie op de arbeidsmarkt. De inzet van ZZP-ers drijft de kostprijs op waardoor veel organisaties voor de keuze staan: de uurprijs verhogen of groep of locatie sluiten. Beide opties zetten de toegankelijkheid van de kinderopvang nog meer onder druk.

4.3 HOGERE (VERZUIM)KOSTEN DOOR CORONAVIRUS EN WERKDruk

Het ziekteverzuim is de afgelopen jaren duidelijk gestegen. Enerzijds vanwege besmettingen met Covid-19 en anderzijds vanwege toenemende werkdruk, mede door het personeelstekort. In heel 2021 lag het ziekteverzuim gemiddeld op 6,95%, met zelfs 7,5% in de maanden oktober t/m december. Zie de verschillende factsheets met verzuimcijfers op de [website van Kinderopvang Werkt!](#) Hierin is ook te zien dat het laatste verzuim van medewerkers in 2020 voor 30% hoofdzakelijk (8%) of grotendeels (22%) het gevolg was van hun werk. Ziekteverzuim en zorgen voor invalkrachten brengen extra personeelskosten met zich mee.

Sinds het voorjaar van 2020 hebben er als gevolg van het coronavirus inmiddels drie landelijke sluitingsperiodes van de kinderopvang plaatsgevonden die werden opgelegd door de Rijksoverheid, zie groene kader. De overheid heeft ouders gevraagd om door te betalen tijdens de sluitingen zodat

kinderopvangorganisaties niet failliet gingen en noodopvang konden blijven bieden. De overheid beloofde ouders te compenseren tot aan de maximale uurprijs (zie pagina 18 en het groen kader op pagina 65). De overheid en de branchepartijen hebben alle kinderopvangorganisaties dringend verzocht het eventuele deel boven de maximaal te vergoeden uurprijs aan ouders terug te betalen. Deze kosten komen dus voor rekening van de opvangondernemers.

Overzicht corona lockdowns

Eerste sluiting

- van 16 maart 2020 tot en met 10 mei 2020 (dagopvang en gastouderopvang)
- van 16 maart 2020 tot en met 7 juni 2020 (buitenschoolse opvang)

Tweede sluiting

- van 16 december 2020 tot en met 7 februari 2021 (dagopvang en gastouderopvang)
- van 16 december 2020 tot en met 18 april 2021 (buitenschoolse opvang)

Derde sluiting

- van 21 december 2021 tot en met 9 januari 2022 (buitenschoolse opvang)

Voor kinderen van ouders met een cruciaal beroep en voor kwetsbare kinderen of kinderen in een kwetsbare thuissituatie boden kinderopvangorganisaties in alle sluitingsperiodes noodopvang aan. In de eerste lockdown zelfs 24 uur per dag.

Reactie BOiNK

Inmiddels hebben de meeste organisaties – indien van toepassing – ouders het bedrag boven de maximaal te vergoeden uurprijs terugbetaald. Maar BOiNK ontvangt nog steeds signalen van ouders over organisaties die dit niet hebben terugbetaald. Terwijl er inmiddels een heldere [uitspraak van de Geschillencommissie](#) Kinderopvang ligt die stelt dat ondernemers ouders moeten terugbetalen omdat zij de dienst niet geleverd hebben.

Voor wat betreft de bedrijfsresultaten heeft de hele corona periode voor de kinderopvangsector niet financieel nadelig uitpakkt. Uit cijfers van het Waarborgfonds Kinderopvang¹² blijkt zelfs dat kinderopvangorganisaties er in 2020 financieel gemiddeld beter voorstaan dan in 2019. En de signalen van de verzamelde cijfers over 2021 wijzen erop dat de kinderopvang ook in dat jaar goed gedraaid heeft. ‘Corona’ is op zichzelf staand dus geen reden voor een (extra) prijsverhoging. Wanneer een ondernemer Covid-19 tóch als een van de redenen aanvoert voor een prijsstijging in 2023, dan moet de ondernemer dit goed kunnen uitleggen en onderbouwen.

Meer aandachtspunten, vragen en antwoorden over de financiële consequenties van het coronavirus in de kinderopvang, staan op onze [website](#).

¹² Zie o.a. pagina 6 van het [Sectorrapport, Jaarcijfers 2020](#), Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang, 2021

Leestip: uitspraak Geschillencommissie

De Geschillencommissie Kinderopvang heeft geoordeeld dat een opvangorganisatie het zogenoemde ‘bovenwettelijk deel van de uurprijs’ moet terugbetalen aan ouders voor de periode dat de opvang gesloten was vanwege corona:

“Gedurende acht weken heeft de opvang niet plaatsgevonden maar heeft de consument daar wel voor betaald. De ondernemer is daarmee tekort geschoten in de op hem rustende verplichting tot levering van kinderopvang tegenover de consument. Dat die tekortkoming niet toerekenbaar is, is niet ter zake doende. Vaststaat dat de ondernemer geen prestatie heeft geleverd. De reden voor het niet presteren (overmacht) valt in de risicosfeer van de ondernemer. Een beroep op de algemene voorwaarden van de ondernemer kan niet slagen nu het niet benutten van de kinderopvangplaats niet aan de consument is te wijten maar aan de sluiting van de kinderopvanglocatie.”

“Dit leidt ertoe dat de ondernemer voor de periode van 16 maart tot en met 11 mei 2020 gehouden is tot terugbetaling aan de consument van een bedrag x (zijnde uren per dag x prijsdeel/bedrag boven [tarief kinderopvangtoeslag](#) x 32 dagen). (...) Deze vergoeding boven het maximale uurtarief voor kinderopvangtoeslag over de weken waarin geen opvang heeft plaatsgevonden moet binnen 1 maand aan de ouder worden betaald.”

Lees de hele uitspraak op de website van de [Geschillencommissie](#).

4.4 STIJGING LOONKOSTEN

Zoals in hoofdstuk 3 al stond beschreven, bestaan de kosten van een kinderopvangorganisatie voor het grootste deel uit loonkosten, namelijk 72%. Alle overige kosten, inclusief huisvesting, energie, voeding etc. vormen de resterende 28%. De stijging van de loonkosten zijn dus het meest van invloed op de stijging van de uurprijs.

Loonkosten kunnen stijgen als gevolg van overheidsmaatregelen en maatschappelijke omstandigheden die van invloed zijn op de arbeidsmarkt, belastingen en sociale lasten. Denk bijvoorbeeld aan de volgende zaken:

- cao afspraken over salarisverhogingen en overige vergoedingen
- periodieke salarisverhogingen
- toevoeging extra periodieken aan schalen voor bepaalde functies
- in- en uitstroom van personeel
- wijzigingen aan het loonfunctiegebouw
- een stijging van de pensioenpremies
- sociale lasten werkgevers
- algemene kostenontwikkelingen door inflatie (prijsindexcijfer).

Al deze zaken komen ook aan de orde in de kostenprognose van Ayit. Overal geldt het advies aan organisaties om een specifieke berekening voor hun eigen organisatie te maken. Op de cao kinderopvang en in- en uitstroom van personeel gaan we hieronder wat nader in.

Cao Kinderopvang

De belangrijkste cao-afspraken die van invloed zijn op de loonkosten zijn die over de salarissen, eenmalige uitkeringen, eindejaarsuitkering, pensioenpremies en aanvullend

geboorteverlof. De nu geldende [cao Kinderopvang 2021-2022](#)¹³ loopt echter af op 31 december 2022. De cao-partijen¹⁴ zijn half september met de [onderhandelingen voor de nieuwe cao Kinderopvang](#) gestart. Zij verwachten in december dit jaar een akkoord te bereiken. De afspraken gaan dan in per 1 januari 2023. Helaas valt op dit moment niet te voorspellen welke afspraken er in de nieuwe cao gemaakt zullen worden. En wat de kosteneffecten voor 2023 daarvan zullen zijn.

Minister Van Gennip heeft de sector expliciet opgeroepen om “alle mogelijkheden te benutten om de functie van pedagogisch professional zo aantrekkelijk mogelijk te maken in de nieuwe cao.” Zij ziet dan ook een grote kans bij komende cao-onderhandelingen voor het “verbeteren van de arbeidsvoorwaarden (onder andere loon en opleidingsdagen)”. Cao-partijen schreven in reactie daarop een gezamenlijke [brief](#) aan de Minister met het verzoek om het maximum uurtarief voor kinderopvangtoeslag extra te verhogen. Deze verhoging moet helemaal ten goede komen aan een salarisverhoging van medewerkers in kinderopvang. BOInK ondersteunt deze brief.

In juli 2021 is er een tweede cao in de sector kinderopvang afgesloten. De Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang (BVOK) heeft een cao afgesloten met de [vakbond LBV](#).

¹³ Op 21 januari 2022 heeft het ministerie van SZW de huidige cao Kinderopvang Algemeen Verbindend Verklaard (AVV). Dit betekent dat niet alleen leden van de BK en BMK, maar ook alle ongebonden werkgevers zich aan de cao bepalingen moeten houden. Klik [hier](#) voor het AVV besluit.

¹⁴ Aan de kant van de werkgevers voeren Brancheorganisatie Kinderopvang (BK) en Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) de cao-onderhandelingen. Voor de medewerkers zijn dit CNV Zorg en Welzijn en FNV Zorg & Welzijn.

Deze cao MKMB Kinderopvang is uitsluitend gericht op micro, kleine en middelgrote ondernemers en heeft een looptijd van 1 juli 2021 tot en met 31 december 2023.

In- en uitstroom van personeel en ziekteverzuim

De loonkosten van een kinderopvangorganisatie worden beïnvloed door in- en uitstroom van personeel. Als er relatief oudere werknemers vertrekken en jongere werknemers voor in de plaats komen, leidt dat tot een daling van de gemiddelde loonkosten. Ook een structureel tekort aan personeel, waardoor de opvang bijvoorbeeld te maken heeft met noodgedwongen sluitingsdagen, leidt in principe tot minder loonkosten. Maar zoals we in hoofdstuk 4.2 al noemden, staan hier tegenover de hogere kosten als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Het vinden van voldoende en goed opgeleid personeel is lastig. Dit kan hogere kosten met zich meebrengen, denk aan het inhuren van uitzendkrachten of ZZP-ers, hogere wervingskosten en hogere (start)salarissen.

Reactie BOinK

Zoals gezegd zullen stijgende loonkosten vaak de hoofdreden zijn voor een prijsstijging, aangezien de kosten van een kinderopvangorganisatie voor 72% uit loonkosten bestaan. Maar vraag wel specifiek door. De loonkostenstijging bestaat uit meerdere componenten en voor al deze componenten is het van belang om een specifieke berekening voor de eigen organisatie te maken.

Werkgevers in de kinderopvang hebben een belangrijke rol in het aanpakken van de huidige personeelskrapte in onze sector. Goed werkgeverschap is uiteraard niet alleen een kwestie van hoge salarissen. Toch is het niet ondenkbaar en onlogisch dat

werkgevers hogere salarissen of andere kostbaardere arbeidsvoorwaarden bieden om personeel te werven en te behouden. Vraag hier naar.

Wanneer de nieuwe cao Kinderopvang gereed is, controleer dan goed welke verhogingen daaruit voortkomen en op welk moment deze plaats vinden. Niet iedere percentuele stijging van het loon gaat in per 1 januari van een kalenderjaar. De verhoging geldt dus niet voor het hele kalenderjaar en mag dus ook niet zo worden meegenomen door de houder. Bovendien is het van belang dat de houder rekent met hoeveel fte hij/zij in dienst heeft. En wat op basis daarvan het gevolg is voor de totale loonsom. Het gaat dus niet om het aantal werknemers dat in dienst is omdat de meeste werknemers in de kinderopvang parttime werken.

4.5 INVLOED VAN MAXIMUMUURTARIEF OP DE PRIJSSTIJGING

In 2023 zullen de maximum uurprijzen voor de dagopvang en buitenschoolse opvang met 5,58% stijgen. Voor de gastouderopvang stijgt het maximum uurtarief minder hoog, namelijk met 3,22%. Van deze 5,58% is overigens maar 3,34% de werkelijke indexatie voor 2023. De andere 2,14% is een inhaalslag omdat de loonkosten in 2022 uiteindelijk hoger lagen dan werd verwacht. Ook ondernemers zullen mogelijk te lage loonkosten hebben begroot in 2022. Tel daarbij op dat het personeelstekort in de kinderopvangsector steeds groter wordt en dat de cao kinderopvang voor 2023 en verder nog onbekend is. Dat maakt het zeer onzeker hoe de uurprijzen zich gaan ontwikkelen en of deze voorgenomen stijgingen van de maximum uurtarieven voldoende zijn om de kostprijzen te kunnen dekken.

In de Prognose kostenontwikkeling wordt er voor 2023 een totale stijging van de kosten verwacht tussen de 4,5% en 8,5%. Het zal

per organisatie verschillen of hun voorgenomen uurtarieven voor 2023 meer of minder zullen stijgen dan de toeslagtarieven.

Reactie BOiNK

De verhoging van de maximale uurprijs voor de kinderopvangtoeslag is op zichzelf geen reden voor een prijsverhoging. Als een kinderopvangorganisatie haar uurtarief wil verhogen, dan moet het kunnen aantonen waarom de prijsverhoging nodig is en/of waaraan de extra inkomsten worden besteed. Elke organisatie heeft te maken met specifieke kostenstijgingen en –dalingen. Hierdoor is de algemene indexering waarop de stijging van de maximum uurprijs is gebaseerd niet zomaar toepasbaar op elke kinderopvangorganisatie en -locatie.

Stel als oudercommissie vragen over hoe de werkelijke kostenontwikkeling van dit jaar (2022) overeenkwam of juist afweek van de voorspellingen die in 2021 werden gedaan. Deze bevindingen zouden meegenomen kunnen worden in de locatiespecifieke prognose die de organisatie voor de kostenontwikkeling in 2023 maakt. Stel ook de vraag waarom bepaalde onderdelen uit de prognose van dit jaar specifiek voor de eigen locatie van toepassing zijn. Neem geen genoegen met een algemene toelichting. Een helder overzicht van de kostenontwikkeling helpt beide partijen om een duidelijk beeld te vormen over hoe kosten zijn opgebouwd en waar de ontwikkelingen van een organisatie in de toekomst liggen.

Het maximaal te vergoeden uurtarief 2022 -> 2023

Maximum uurprijzen	2022	2023	%
Dagopvang	€ 8,50	€ 8,97	5,53%
Buitenschoolse opvang	€ 7,31	€ 7,72	5,61%
Gastouderopvang	€ 6,52	€ 6,73	3,22%

De kinderopvang is vrij om het eigen uurtarief vast te stellen. De kinderopvangtoeslag kan echter aangevraagd worden tot het maximaal te vergoeden uurtarief: de jaarlijks geïndexeerde maximumuurprijs. De kosten boven de maximumuurprijs betalen alle ouders volledig zelf, ongeacht hun inkomen. Alleen tweeverdieners of alleenstaanden die werken* komen in aanmerking voor toeslag.

In de toeslagtabel staat voor elke inkomensgroep het percentage van het uurtarief dat door de overheid wordt vergoed via de kinderopvangtoeslag. Voor het eerste kind is dat minimaal 33,3% en maximaal 96%. Voor het tweede en volgende kind(eren) is dat minimaal 67,1% en maximaal 96% van de uurprijs. De inkomens tabel voor 2023 staat in de bijlage van [het ontwerpbesluit](#) en is nog niet formeel vastgesteld. Dit gebeurt meestal in oktober of november.

Per 1 januari 2023 wordt de koppeling met het aantal gewerkte uren (KGU) losgelaten. Het maximum aantal uren kinderopvang waarvoor ouders kinderopvangtoeslag kunnen ontvangen, blijft wel bestaan. Per kind is dit 230 uren per kalendermaand vermenigvuldigd met het aantal maanden waarin de ouder(s) werken. Dus wanneer beide ouders in een kalenderjaar 12 maanden hebben gewerkt, dan kunnen zij aanspraak maken op 230 uur x 12 maanden = 2.760 uren kinderopvangtoeslag. Hoeveel uren zij daadwerkelijk hebben gewerkt, is niet meer belangrijk.

* inclusief [ouders die studeren, een traject naar werk of inburgeringscursus volgen](#)

4.6 INFLATIE EN HOGERE ENERGIEKOSTEN

Voor de kostenstijging van kosten zoals huisvesting, energie, voeding en vervoer schat het Centraal Planbureau (CPB) de inflatie voor 2023 op 2,6% (mits de energiecrisis niet verder escaleert)¹⁵. Daarnaast blijkt dat de inflatie van dit jaar, 2022, veel hoger is uitgevallen dan in 2021 werd verwacht. Dit kan voor organisaties een reden zijn voor een aanvullende tariefstijging.

Reactie BOinK

Let op: inflatie heeft in verhouding met de loonkosten maar weinig invloed op de totale kostenstijging. De extreme stijging van de energiekosten is natuurlijk een factor van groot belang, maar nog steeds zijn de energiekosten onderdeel van de 28% overige kosten en daarmee dus van relatief kleine invloed op de totale kosten van de opvang. Hoe groot deze invloed precies is, is vervolgens sterk afhankelijk van het soort huisvesting (denk bijvoorbeeld aan huur of koop, de onderhoudskosten en mate van isolatie), van het energiecontract en de organisatiegrootte van de opvang. Geeft de opvangorganisatie de inflatie en verhoogde energiekosten voor 2023 en/of de hoger uitgevallen inflatie van 2022 als argument voor de tariefstijging, dan moet de ondernemer dit wel goed kunnen onderbouwen met cijfermateriaal.

Verder is het inflatiecijfer natuurlijk wel van invloed op de inkoop van producten zoals voeding, vervoer en luiers. Misschien zijn hier nog goede afspraken met leveranciers over te maken. Of stap over naar een andere leverancier of ander product. Dit kan natuurlijk wel invloed hebben op de gewenste kwaliteit.

4.7 EISEN AAN VEILIGHEID, BRANDVEILIGHEID EN ARBOWETGEVING

Om de zoveel tijd moet een kinderopvangorganisatie aanpassingen doen om aan de eisen van alle wet- en regelgeving

te voldoen. Dit zullen meestal relatief hoge kosten zijn voor zaken die langer dan een jaar meegaan.

Reactie BOinK

Kijk goed of de houder deze kosten binnen één of meerdere jaren wil afschrijven. Als hij/zij ervoor kiest om de kosten binnen een jaar af te schrijven, zal dit gebruikt kunnen worden als reden om de uurprijs te verhogen. Dit is niet helemaal eerlijk. Want in het jaar daarop vallen de kosten weer weg en levert het een besparing op. Ouders betalen dan meer voor de kinderopvang dan noodzakelijk is. Dus doet de houder dit jaar grote uitgaven voor zaken die meerdere jaren meegaan? En waar ouders ook meerdere jaren gebruik van maken? Dan is het belangrijk om deze kosten ook over meerdere jaren af te schrijven. Dit geldt voor alle grotere uitgaven die de organisatie maakt.

4.8 AANBOD VAN EXTRA KWALITEIT EN UITBREIDING VAN DIENSTEN

De Wet kinderopvang stelt eisen aan verantwoorde kinderopvang van goede kwaliteit. Dit zijn de minimale kwaliteitseisen. Iedere organisatie kan daarnaast extra kwaliteit of meer diensten willen leveren. Dit hoeft niet automatisch meer geld te kosten. Maar het kan wel. Je kunt hierbij denken aan: extra uren voor de pedagogisch beleidsmedewerker/coach om de pedagogisch medewerkers te ondersteunen, extra opleidingen voor de pedagogisch medewerkers, aantal dagen dat het kindercentrum open is, inhuren van muziekdocenten, uitbreiding buitenspeelplaats, extra uitstapjes op kosten van het kindercentrum, luxe huisvesting, biologische voeding, warme maaltijden, bijzondere activiteiten, etc.

¹⁵ CPB macro EC verkenning 2023

Reactie BOinK

Het is belangrijk om na te gaan of het aanbod daadwerkelijk een verbetering is ten opzichte van vorig jaar. En of het daarmee een goede reden is voor een prijsstijging. Daarnaast is het belangrijk om van alle ouders te weten of er behoefte is aan deze uitbreiding. De oudercommissie moet ook betrokken zijn geweest in de beslissing om extra diensten of kwaliteit aan te bieden. De oudercommissie heeft namelijk [adviesrecht](#) op o.a. de kwaliteitsaspecten en openingstijden van de opvang. Meer informatie over het adviesrecht staat op onze website en in hoofdstuk 3.

Een situatie waar bij BOinK veel vragen over binnenkomen is het verruimen van de openingstijden. Dit kun je op meerdere manieren bekijken en beoordelen. Als de openingstijden worden verruimd, betalen alle ouders daar aan mee. Alleen zijn het vaak maar een paar ouders die daar echt behoefte aan hebben. Het verruimen van de openingstijden kan gezien worden als een verkapte prijsstijging, die uitpakt in het voordeel van de houder. Soms is dit ook enkel zo bedoeld. Maar het kan juist ook in het belang van de ouders zijn. Van alle ouders. Ga maar na: wanneer een houder met goede redenen kan aantonen dat hij meer kosten moet gaan maken. Dan kan hij de uurprijs verhogen, mogelijk zelfs boven het maximum uurtarief. Maar hij kan de hogere kosten ook opvangen door de openingstijden te verruimen zodat de uurprijs nog net op of onder het maximum uurtarief blijft. Op die manier hoeven ouders de nodige prijsverhoging niet volledig uit eigen zak te betalen. Want over de betaalde extra uren opvang ontvangen ouders hun inkomensafhankelijke kinderopvangtoeslag. Op die manier snijdt het mes aan twee kanten. Ga hier met ouders en houder het gesprek over aan.

Nog vragen?

Hebben jullie na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen? Mail dan naar boink@boink.info

BOinK wenst alle oudercommissies veel succes met het adviestraject voor de nieuwe uurprijzen in 2023!

Veel succes!

